

BIBLIOGRAFIA / BIBLIOGRAPHY

Stefan Gąsiorowski <https://orcid.org/0000-0003-5984-5337>

Bibliografia zawartości czasopisma „Studia Judaica. Półrocznik” za lata 1998–2022 (numery 1–50)

BIBLIOGRAPHY OF THE CONTENTS OF THE JOURNAL *STUDIA JUDAICA*.
SEMI-ANNUAL FOR THE YEARS 1998–2022 (NUMBERS 1–50)

Przedmowa

Ukazanie się pięćdziesiątego numeru czasopisma „Studia Judaica. Półrocznik” skłania do pewnych podsumowań, w tym także odnoszących się do jego zawartości. Myślę, że oprócz członków Redakcji do rozważań na ten temat są predestynowani również jego uważni i wierni Czytelnicy, do czego ich serdecznie zachęcam. Periodyk wydawany jest od dwudziestu pięciu lat, a na jego łamach ukazało się już prawie siedemset różnych tekstów naukowych. Poruszanie się w ich gąszczu powinna ułatwić niniejsza bibliografia.

Mimo opublikowania już w 2007 r. opracowanej przez Przemysława Piwowarczyka *Bibliografii zawartości „Studia Judaica” R. 1–10: 1998–2007*¹, czyli pierwszych dwudziestu numerów, po długich dyskusjach w Redakcji postanowiono jednak opracować bibliografię pełnej zawartości naszego czasopisma, a więc wszystkich pięćdziesięciu numerów wydrukowanych oraz numeru specjalnego w języku angielskim (Special English Issue)

¹ *Bibliografia zawartości „Studia Judaica” R. 1–10: 1998–2007. Bibliography of „Studia Judaica” Years 1–10: 1998–2007*, oprac. Przemysław Piwowarczyk, „Studia Judaica” 10 (2007), nr 2, s. 299–333.

wydanego w 2017 r. wyłącznie w formie elektronicznej na stronie Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego (zawiera jedynie sześć tekstów, które uprzednio były opublikowane w „Studia Judaica” w języku polskim). Lekturę *Bibliografii* ma ułatwić przede wszystkim podział tekstów na następujące rubryki stosowane w poszczególnych numerach czasopisma (zresztą nie zawsze konsekwentnie): Artykuły; Artykuły dyskusyjne; Materiały dokumentacyjne / Materiały źródłowe / Źródła; Ludzie i wydarzenia / Portrety; Sprawozdania; *Pro Memoria*; Artykuły recenzyjne; Recenzje; Lektury judaików; Przeglądy bibliograficzne; oraz stworzony *ad hoc* dział *Varia*. Ponadto w rubryce Artykuły podzielono tytuły na działy chronologiczne (obejmujące historię powszechną i Polski) oraz działy tematyczne, wyróżniając stan badań, historiografię i metodologię oraz reprezentowane w czasopiśmie dziedziny kultury, z uwzględnieniem architektury i sztuki, epigrafiki i cmentarzy, filozofii, języka, książki i prasy, literatury, filmu, muzyki i teatru, religii, a nawet socjologii.

Warto zwrócić uwagę nie tylko na rozpiętość tematyczną opublikowanych artykułów, ale również na ich liczebność w poszczególnych działach. W działach chronologicznych przeważają teksty odnoszące się do dziejów Żydów w Polsce, a wśród nich te dotyczące przede wszystkim okresu zaborów, następnie czasów nowożytnych i okresu międzywojennego. W znacznie mniejszej liczbie artykułów podjęto tematykę Holokaustu i okresu powojennego. Jednak najrzadziej pisano o średniowiecznej społeczności żydowskiej na ziemiach polskich. Jeśli chodzi o tzw. powszechną historię Żydów, którą nasi autorzy zajmowali się niezbyt często, to najwięcej tekstów z tej dziedziny dotyczyło zagadnień dziewiętnastowiecznych i starożytności, znacznie mniej zaś okresu II wojny światowej i powojennego, a najmniej – czasów nowożytnych, średniowiecza i okresu międzywojennego. Jednocześnie stosunkowo wielu polskich i zagranicznych badaczy zgłębiało problematykę stanu badań o dziejach i kulturze Żydów, żydowskiej historiografii i metodologii.

Z kolei w działach z zakresu kultury przeważają teksty poświęcone literaturze żydowskiej, nieco rzadziej dotyczą religii, architektury i sztuki, książki i prasy, a także języków. Najmniej artykułów na łamach „Studiów” związanych jest z żydowską filozofią, epigrafiką, teatrem, filmem i muzyką oraz socjologią. Co do zawartości pozostałych działów *Bibliografii* Czytelnik sam może wyrobić sobie własne zdanie.

Przy okazji omawiania tych statystyk nasuwa się pytanie, czy tematy artykułów zamieszczonych w „Studia Judaica” były wynikiem świadomej

polityki redaktorów, czy też jedynie zainteresowań autorów. Jeśli odpowiedzielibyśmy twierdząco na drugie pytanie, to wydaje się, iż ustalenia prof. Marcina Wodzińskiego, które zostały przedstawione na wykładzie inauguracyjnym VIII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (Kraków, 28–30 września 2022 r.), że w polskich badaniach ostatnich trzydziestu lat odnoszących się do dziejów i kultury Żydów przeważają zagadnienia z dziejów najnowszych, w przypadku naszego czasopisma raczej się nie potwierdzają.

Dodatkowych wyjaśnień wymaga ostatni dział *Bibliografii* zatytułowany *Varia*. Umieszczono w nim wszystkie teksty, których nie udało się przyporządkować do żadnego z pozostałych działów. Wśród nich, oprócz wstępów od Redakcji, znajdują się również programy i spisy streszczeń referatów trzech edycji konferencji *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach* (a mianowicie trzeciej, czwartej i piątej). Nazwiska autorów streszczeń referatów trzeciej i czwartej edycji tej konferencji umieszczono w jej programach w porządku alfabetycznym, dlatego taki układ został przyjęty również w *Bibliografii* (najpierw nazwisko, później imię). Natomiast nazwiska autorów streszczeń referatów piątej edycji konferencji zestawiono według kolejności występowania w poszczególnych sesjach i taki też układ zachowano w dziale *Varia*, podając najpierw imię, a potem nazwisko.

Ponadto *Bibliografia* została opatrzona objaśnieniami dotyczącymi skrótów i indeksem autorów. Należy dodać, że wewnątrz numeru 2 (34) rocznika 17 (2014) „Studia Judaica” wystąpiła błędna paginacja, a także oznaczenie rocznika, roku wydania i numeru czasopisma, co zostało skorygowane w nawiasach kwadratowych. Z kolei z uwagi na wymogi stosowane w Wydawnictwie Uniwersytetu Jagiellońskiego w roku 2015 (od numeru 1 (35)) nazwę *Rocznik* zamieniono na *Volume* (ang. tom).

Mam nadzieję, że podany spis tekstów opublikowanych w „Studia Judaica” spełni Państwa oczekiwania oraz skłoni do refleksji na temat dorobku polskiej i obcej historiografii ostatnich lat dotyczącego dziejów i kultury Żydów, a także stanie się zaczynem zupełnie nowych interesujących badań z zakresu szeroko pojętej judaistyki.

Skróty

Oprócz standardowych, powszechnie w hasłach bibliograficznych używanych skrótów zastosowano również następujące:

- abstr. – *abstract*
- omów. – omówienie
- polem. – polemika
- popr. – poprawione
- przygot. – przygotowanie
- repl. – replika
- riass. – *riassunto* (wł. streszczenie)
- streszcz. – streszczenie
- sum. – *summary*
- uzup. – uzupełnione

A. Artykuły / Articles

I. Stan badań, historiografia i metodologia / The State of Research, Historiography, and Methodology

1. Aleksium Natalia, *Stosunki polsko-żydowskie w piśmiennictwie historyków żydowskich w Polsce w latach trzydziestych XX wieku*, R. 9: 2006, nr 1, s. 47–67, sum.
2. Brzezina Maria, *Profesor Mosze Altbauer (12 XI 1904 – 14 X 1998). Sylwetka uczonego*, R. 3: 2000, nr 1, s. 21–41.
3. Čápková Kateřina, *Beyond the Assimilationist Narrative: Historiography on the Jews of the Bohemian Lands and Poland after the Second World War*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 129–155, abstr.
4. Degler (Lisek) Joanna, „Trzeba by się w nią wsłuchiwać innym uchem, nadstawiać je na inny sens, tkający się bez ustanku...” – czyli kobiece trop w polskich studiach żydowskich, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 1–16, abstr.
5. Engel David, *Some Observations on Recent Polish Writing about Polish Jewry during the Holocaust*, R. 7: 2004, nr 2, s. 249–256.
6. Greenblatt Rachel L., *Building the Past: Historical Writing on the Jews of the Bohemian Crown Lands in the Early Modern Period*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 11–40, abstr.
7. Grinberg Daniel, *Fenomen historiografii żydowskiej w II Rzeczypospolitej*, R. 1: 1998, nr 1, s. 18–32.

8. Grinberg Daniel, *Nineteenth Century Sound Recordings of Historical Importance: Preliminary Analysis*, R. 5: 2002, nr 1, s. 99–107.
9. Kapera Zdzisław Jan, *Archeologia Chirbet Qumran. Stan publikacji i kronika odkryć archeologicznych nad Morzem Martwym (1958–2007)*, R. 10: 2007, nr 2, s. 153–183, riass.
10. Karas Marcin, *Naród żydowski w rewizjonistycznej publicystyce Davida Irvinga*, R. 14: 2011, nr 1, s. 67–86, sum.
11. Kerem Yitzchak, *Rachel (Rae) Dalven: An Accomplished Female Romaniote Historian, Translator, and Playwright*, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 139–158, abstr.
12. Koeltzsch Ines, *Modernity, Identity, and Beyond: Historiography on the Jews of the Bohemian Lands in the Nineteenth and Early Twentieth Centuries*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 41–64, abstr.
13. Laskowski Piotr, *Revolution in a Shtetl: Literary Image and Historical Representation*, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 17–45, abstr.
14. Mrozek Andrzej, Pilarczyk Krzysztof, *Sześćdziesiąt lat badań qumranoznawczych w Polsce*, R. 10: 2007, nr 2, s. 185–199, riass.
15. Muchowski Piotr, *Dwie kluczowe kwestie badawcze w studiach nad rękopisami biblijnymi z Qumran*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 27–43.
16. Niedhammer Martina, *Gender and Family in Jewish Historiography on the Bohemian Lands: A Critical Survey*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 111–128, abstr.
17. Nowogórski Przemysław, *Powstanie starożytnego Izraela w świetle współczesnych koncepcji historyczno-archeologicznych*, R. 2: 1999, nr 1, s. 1–9.
18. Rejak Sebastian, *Po Auschwitz – początek historii człowieka? Koncepcje historiograficzne R. L. Rubensteina i E. Berkovitsa*, R. 3: 2000, nr 2, s. 179–190.
19. Rosman Moshe, *Zdecydowanie żydowskie, wyrażnie polskie – Muzeum Historii Żydów Polskich a nowa polsko-żydowska metahistoria*, R. 16: 2013, nr 2, s. 47–75, abstr.
20. Taczyńska Katarzyna, *A Border Biography: The Image of the Past in Eva Nahir Panić's Memories as Presented in Dane Ilić's "Eva"*, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 77–95, abstr.
21. Teller Adam, *Polish-Jewish Relations: Historical Research and Social Significance. On the Legacy of Jacob Goldberg*, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 27–47, abstr.
22. Wagner Hanoch Daniel, Klauzińska Kamila, *Contemporary Jewish Genealogy: A Multi-Faceted Academic Activity*, R. 9: 2006, nr 2, s. 349–365, streszcz.

23. Wodziński Marcin, *Modernity and Polish Jews: Recent Developments in Polish-Jewish Historiography*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 65–86, abstr.
24. Wodziński Marcin, *Studia żydowskie w Polsce wczoraj i dziś*, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 49–75, abstr.
25. Wodziński Marcin, *Towards a New Definition of Hasidism*, trans. from the Polish Jarosław Garliński, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 307–332, abstr.
26. Wyrozumski Jerzy, *Dzieje Żydów Polski średniowiecznej w historiografii*, R. 1: 1998, nr 1, s. 3–13.
27. [Zamoiski Andrei] Zamoisky Andrey, *Transformation of Shtetlekh of Soviet Belarus (1920–1939) in Belarusian Historiography*, R. 11: 2008, nr 2, s. 245–253, streszcz.
28. Ziębińska[-Witek] Anna, *Metafora w funkcji poznawczej – doświadczenie Holokaustu*, R. 3: 2000, nr 1, s. 43–62.

II. Historia Żydów na świecie / History of Jews in the World

1. Ogólne / General

29. Čapková Kateřina, [*Polish-Jewish and Czech-Jewish Studies: (Dis)Similarities*]. *Introduction*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 5–9.
30. Czerwonogóra Katarzyna, *Syjonistyczny ruch kobiet w Europie na przełomie XIX i XX wieku*, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 271–291, abstr.
31. Kamczycki Artur, *Herzl's Image and the Messianic Idea*, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 241–269, abstr.
32. Karas Marcin, *Pius XII i Żydzi*, R. 13: 2010, nr 1, s. 39–53, sum.
33. Koch Magdalena, *Lost-Regained-Revised: Laura Papo Bohoreta, Sephardic Women in Bosnia, and Transcultural Survival Strategies in Memory*, trans. Thomas Anessi, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 7–30, abstr.
34. Koch Magdalena, Taczyńska Katarzyna, *Strategies of Survival: Balkan Jewish Women and Cultural Representations of Memory. Preface*, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 1–6.
35. Pilarczyk Krzysztof, *Еврейская диаспора в христианских и исламских государствах в период ранней новой истории*, R. 5: 2002, nr 1, s. 13–29.
36. Twardowska Aleksandra, *Sarajewscy Sefardyjczycy w okresie Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców oraz Królestwa Jugosławii (1918–1941)*, R. 16: 2013, nr 1, s. 35–61, abstr.
37. Vater Roman, *Koncepcja historyczna i geopolityczna ruchu Młodych Hebrajczyków w Palestynie/Izraelu (1939–1953)*, R. 17: 2014, nr 1, s. 185–208, abstr.

2. Starożytność / Antiquity

38. Baraniak Marek, *Wybrany spośród wybranych według 4Q534–536*, R. 10: 2007, nr 2, s. 201–214, sum.
39. Bejda Wojciech, *Epafrodyt i Józef Flawiusz – rzecz o prywatnym mecenacie czasów trudnych*, R. 11: 2008, nr 1, s. 43–57, sum.
40. Ciecieląg Jerzy, *Kogo uważano za Żyda w starożytności?*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 35–52, sum.
41. Grossmark Tziona, “*Because Kilns are not Permitted in Jerusalem*”: *An Urban Legislation Dealing with Distancing of Smoke-Emitting Implements from the City in Ancient Palestine*, [R. 17: 2014, nr 2, s. 351–372], abstr.
42. Jasnos Renata, Mrozek Andrzej, *Diversi ambienti dell’uso di scrittura indicato nella Bibbia ebraica*, R. 13: 2010, nr 2, s. 169–183, streszcz.
43. Lipiński Edward, *Governors and High Priests of Samaria and Jerusalem in the Persian Period*, R. 13: 2010, nr 2, s. 185–219, streszcz.
44. Lipiński Edward, *Najstarsza inskrypcja hebrajska*, R. 14: 2011, nr 1, s. 143–150, sum.
45. Lipiński Edward, *Od ideologii królewskiej do mesjanizmu epoki hasmonejskiej*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 1–22, sum.
46. Lipiński Edward, *Pandera and Stada*, R. 11: 2008, nr 2, s. 205–213, streszcz.
47. Marciak Michał, *Odkrycia w Wadi Dalijeh a Samaria w okresie perskim*, R. 11: 2008, nr 1, s. 1–29, sum.
48. Mrozek Andrzej, *Il dualismo statale d’Israele e di Giuda nel pensiero deuteronomista (X–VIII secolo av.C.)*, R. 11: 2008, nr 2, s. 193–204, streszcz.
49. Piwowarczyk Przemysław, *Antyczne dzieła „Peri Ioudaion”*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 81–99, sum.
50. Piwowarczyk Przemysław, *Żydzi egipscy wobec władców ptolemejskich. Rekonesans źródłowy*, R. 10: 2007, nr 2, s. 215–234, sum.

3. Średniowiecze (do 1492 r.) / Middle Ages

51. Tomal Maciej, *Z dziejów antyrabinicznej polemiki karaimskiej w X wieku*, R. 3: 2000, nr 2, s. 161–168.

4. Czasy nowożytne / Modern Times

52. Bilewicz Aleksandra, *Marrani, Spinoza i moc niejednoznaczności. Przyczynek do antropologicznej analizy zjawiska marranizmu*, R. 16: 2013, nr 1, s. 3–34, abstr.
53. Pietkiewicz Rajmund, *Początki nowożytnej hebraistyki chrześcijańskiej*, R. 14: 2011, nr 2, s. 253–278, sum.

5. Lata 1789–1918 / Years 1789–1918

54. Grinberg Daniel, *Problem żydowski w Europie XIX wieku*, R. 3: 2000, nr 2, s. 169–177.
55. Horowitz Brian, *Vladimir Jabotinsky: A Zionist Activist on the Rise, 1905–1906*, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 105–124, abstr.
56. Jankowski Tomasz M., *The Quality of Vital Registration of the Jews in East-Central Europe in the Nineteenth Century*, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 235–280, abstr.
57. Kamczycki Artur, *Od aikonizmu do syjonizmu*, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 121–149, abstr.
58. Kamczycki Artur, *Theodor Herzl and Anthropology of Physiognomy*, R. 13: 2010, nr 2, s. 323–346, streszcz.
59. Kopyś Tadeusz, *Asymilacja Żydów węgierskich w latach 1867–1918. Zarys problemu*, R. 1: 1998, nr 1, s. 33–49.
60. Kouts Gideon, *The First Hebrew Newspapers in Europe: Economic and Organizational Aspects*, R. 7: 2004, nr 2, s. 223–236.
61. Kouts Gideon, *Hebrew Journalists in European Empires: Control, Censorship and How They Bypassed It*, R. 13: 2010, nr 2, s. 293–309, streszcz.
62. Marcinkowski Roman, *Luigi Chiarini (1789–1832) – an Anti-Judaistic Reformer of Judaism*, R. 7: 2004, nr 2, s. 237–248.
63. Schreiner Stefan, *Aufklärung als Re-Hebraisierung: Anmerkungen zu Isaak Ber Lewinsohns Haskala-Programm*, R. 5: 2002, nr 1, s. 69–83.
64. Shtakser Inna, *Localized Working-Class Political Violence in Russia's Pale of Settlement, 1906–1907*, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 77–104, abstr.
65. Spyra Janusz, *Syjonizm na Śląsku Austriackim i na Morawach (do 1918 roku). Recepcja, organizacja, bariery*, R. 10: 2007, nr 1, s. 25–41, sum.
66. Stępniewska-Holzer Barbara, *Żydzi na Bliskim Wschodzie w XIX wieku*, R. 2: 1999, nr 1, s. 25–39.
67. Ury Scott, *The Jews of the Russian Empire in a Time of Revolution and Violence, 1904–1907: An Introduction*, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 1–16.

6. Okres międzywojenny / Interwar Period

68. Rosner Anna, *Utracona tożsamość? Żydzi przybywający do Wielkiej Brytanii w latach 1933–1939*, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 151–182, abstr.

7. II wojna światowa / World War II

69. Propola Krystian, *Obraz Żydówek na froncie wschodnim II wojny światowej we współczesnych rosyjskojęzycznych mediach żydowskich. Na przykładzie wydania internetowego amerykańskiego czasopisma „Jewriejskij Mir”*, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 243–264, abstr.
70. Rączy Elżbieta, *Przygotowania władz okupacyjnych w Holandii do deportacji Żydów*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 101–143, sum.
71. Szarota Tomasz, „*Noc kryształowa*” nad Sekwaną. *Zniszczenie paryskich synagog 2/3 X 1941 roku*, R. 3: 2000, nr 1, s. 63–75.

8. Po II wojnie światowej / After the Second World War

72. Chaczko Krzysztof, *Od konfiguracji unipolarnej do konfiguracji trój-polarnej? Próba typologizacji izraelskiego systemu partyjnego*, R. 14: 2011, nr 1, s. 87–105, sum.
73. Ignatowski Grzegorz, *Paweł VI i Jan Paweł I wobec bliskowschodniego procesu pokojowego (1974–1978)*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 275–286.
74. Pilarczyk Krzysztof, *Szoa – cezura w nauczaniu Kościoła o Żydach i judaizmie oraz w jego praktyce*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 145–168, sum.
75. Propola Krystian, *The Victory Day Celebrations in Israel in the Light of Articles in Russian-Language Israeli Web Portals*, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 357–373, abstr.
76. Skorek Artur, *Rola ortodoksyjnego judaizmu w kształtowaniu prawa w Państwie Izrael*, R. 10: 2007, nr 1, s. 63–86, sum.
77. Vidaković-Petrov Krinka, *Memory Mediation by First- and Second-Generation Survivors: “Why They Said Nothing: Mother and Daughter on One and the Same War” by Magda Bošan Simin and Nevena Simin*, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 31–54, abstr.

III. Historia Żydów na ziemiach polskich / History of Jews in Poland

1. Ogólne / General

78. Banach Krzysztof, *Zagłada Żydów w świetle ekspozycji stałych Państwowego Muzeum na Majdanku*, R. 16: 2013, nr 2, s. 115–143, abstr.
79. Drabina Jan, *Ludność żydowska w przedindustrialnym Bytomiu (do początków XIX wieku)*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 53–64, sum.

80. Gaśiorowski Stefan, *Die Geschichte der Juden in Kamionka Strumiłowa von 15. bis zum 18. Jh.*, aus dem Polnischen von Marek Regulski, R. 5: 2002, nr 1, s. 31–39.
81. Kapral Miron, *Przywileje królewskie dla lwowskich Żydów w XIV–XVIII wieku. Przegląd źródłowy*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 55–66.
82. Kiryk Feliks, *Z dziejów Żydów kamienieckich*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 31–39.
83. Leszczawski-Schwerk Angelique, *Między filarami opieki społecznej, pracy na polu kultury, upolitycznienia i feminizmu. Syjonistyczne „Koło Kobiet Żydowskich” we Lwowie (1908–1939)*, tłum. z jęz. ang. Anna Nienartowicz, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 377–405, abstr.
84. Markowski Artur, *Pogromy, zajścia, ekscesy. Zbiorowe akty przemocy przeciwko Żydom w Białymstoku pierwszych dekad XX wieku*, R. 14: 2011, nr 1, s. 23–44, sum.
85. Proszyk Jacek, *Austria – Ezra B’nei B’rith Jewish Humanitarian Association in Bielsko (Bielitz) (1889–1938)*, trans. Jarosław Fejdych, R. 13: 2010, nr 2, s. 253–291, streszcz.
86. Proszyk Jacek, *Żydowskie Stowarzyszenie Humanitarne B’nei B’rith „Austria – Ezra” w Bielsku (1889–1938)*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 167–206.
87. Tuszewicki Marek, *Pensjonariusze żydowskich domów dla osób starszych na ziemiach polskich (do 1939 r.)*, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 281–307, abstr.

2. Średniowiecze / Middle Ages

88. Mazur Jerzy, *The Late Medieval Jewish Settlement in Red Ruthenia: The Case of Krosno*, R. 13: 2010, nr 2, s. 237–252, streszcz.
89. Wyrozumska Bożena, Wyrozumski Jerzy, *Nowe materiały do dziejów Żydów krakowskich w średniowieczu*, R. 6: 2003, nr 2, s. 1–18.

3. Czasy nowożytne / Modern Times

90. Cieśla Maria, *Jewish Toll Collectors in the Grand Duchy of Lithuania in the Seventeenth and Eighteenth Centuries*, trans. Jack Ramsey Zagorski, 2017, Special English Issue, s. 25–44, abstr. (<https://www.ejournals.eu/SJ/2017/Special-English-Issue/>).
91. Cieśla Maria, *Żydowscy celnicy w Wielkim Księstwie Litewskim w XVII–XVIII wieku*, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 229–249, abstr.
92. Doktor Jan, *Benjamin z Piotrkowa Trybunalskiego – Żyd, herrnhuter i misjonarz mimo woli*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 65–78, sum.
93. Gaśiorowski Stefan, *[Dzieje Żydów w dawnej Rzeczypospolitej]. Wprowadzenie*, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 195–197.

94. Gąsiorowski Stefan, *Obraz Żydów w siedemnasto- i osiemnastowiecznych kronikach klasztornych z terenów Rzeczypospolitej na wybranych przykładach*, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 251–273, abstr.
95. Gąsiorowski Stefan, *The Portrayal of Jews in Seventeenth- and Eighteenth-Century Monastery Chronicles from the Polish-Lithuanian Commonwealth on the Basis of Selected Examples*, trans. Jack Ramsey Zagorski, 2017, Special English Issue, s. 1–23, abstr. (<https://www.ejournals.eu/SJ/2017/Special-English-Issue/>).
96. Gąsiorowski Stefan, *Relationships between the Owners of Żółkiew and Jews in the 17th Century*, trans. Maria Kantor, Alastair Rabagliati, R. 2: 1999, nr 2, s. 203–222.
97. Kalik Judith, *They Are Like Jews: The Role of Jews in Inter-Confessional Christian Polemics in the Polish-Lithuanian Commonwealth*, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 215–228, abstr.
98. Kowalski Waldemar, *Ludność żydowska a duchowieństwo archidiakonu sandomierskiego w XVII–XVIII wieku*, R. 1: 1998, nr 2, s. 177–199.
99. Krocak Jerzy, *Jews in “New Athens” by Benedykt Chmielowski*, trans. Jack Ramsey Zagorski, 2017, Special English Issue, s. 45–69, abstr. (<https://www.ejournals.eu/SJ/2017/Special-English-Issue/>).
100. Krocak Jerzy, *Żydzi w „Nowych Atenach” Benedykta Chmielowskiego*, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 275–299, abstr.
101. Krupa Jacek, *Sejmiki Rzeczypospolitej szlacheckiej za panowania Augusta II wobec problemów zatrudniania przez Żydów czeladzi chrześcijańskiej (1697–1733)*, R. 2: 1999, nr 1, s. 11–23.
102. Marcinkowski Roman, *Jews in Eastern Galicia in the Light of “The Memoirs of Dov Ber of Bolekhov”*, R. 5: 2002, nr 1, s. 41–58.
103. Michałowska-Mycielska Anna, *Działalność dobroczynna kobiet w gminach żydowskich w Rzeczypospolitej w XVI–XVIII wieku*, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 277–293, abstr.
104. Muszyńska Jadwiga, *The Urbanised Jewry of the Sandomierz and Lublin Provinces in the 18th Century: A Study in the Settlement of Population*, R. 2: 1999, nr 2, s. 223–239.
105. Pietkiewicz Rajmund, *Początki polskiej hebraistyki chrześcijańskiej*, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 7–26, abstr.
106. Pilarczyk Krzysztof, *Nowy Testament po żydowsku wydrukowany w Krakowie w latach 1540–1541*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 121–141.
107. Pilarczyk Krzysztof, *Zur Zensurfrage des Talmud in Polen im 16. und 17. Jahrhundert*, R. 2: 1999, nr 2, s. 185–195.

108. Schreiner Stefan, *Delmedigos Bild der polnisch-litauischen Juden – Erfahrungen aus fünf Jahren*, R. 2: 1999, nr 2, s. 165–183.
109. [Špirt Andrej] Шпирт Андрей, «Православные» в еврейских хрониках времен Богдана Хмельницкого, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 77–95, abstr.
110. Szyndler Artur, *Osadnictwo żydowskie w Oświęcimiu w wiekach XVI–XVIII (do roku 1772). Zarys problematyki*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 41–56.
111. Thomas Ireneusz, *Handel żydowski w połowie XVIII wieku w świetle rejestru celnego z Żwańca*, R. 11: 2008, nr 1, s. 85–115, sum.
112. Vaturi Anat, *Security, Accommodation and Integration: The “Law of the Land” and Jewish Privileges in Old Poland*, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 199–214, abstr.

4. Okres zaborów / Period of Partitions

113. Bergman Eleonora, *The “Rewir” or Jewish District and the “Eyruv”*, R. 5: 2002, nr 1, s. 85–97.
114. Domagalska Małgorzata, „Obca jakaś robota”. „Rola” i rewolucja, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 125–142, abstr.
115. Friedrich Agnieszka, *Talmud i „talmudyzm” w ujęciu czasopisma „Rola”*, R. 16: 2013, nr 2, s. 145–169, abstr.
116. Goldin Semion, *От Новоалександрии до Белостока: депортации еврейского населения польских земель русской армией в 1914–1915 гг.*, [R. 17: 2014, nr 2, s. 235–263], abstr.
117. Jakubczak Aleksandra, „Pogrom alfonsów” w Warszawie 1905 roku w świetle prasy żydowskiej, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 339–357, abstr.
118. Kaczyńska Katarzyna, *Żydowskie osadnictwo wiejskie w świetle ankiety włościańskiej 1814 roku: postrzeganie Żydów a rzeczywistość społeczno-gospodarcza na początku XIX wieku*, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 235–268, abstr.
119. Kozińska-Witt Hanna, *Unwarranted Notoriety? The Ritter Trials, 1882–1886*, trans. from Polish Ben Koschalka, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 75–109, abstr.
120. Magowska Anita, *Żydzi wileńscy w świetle archiwaliów medycznych z I połowy XIX wieku*, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 265–286, abstr.
121. Makowski Krzysztof, *Die Geschichtsschreibung über die Juden im Posener Land, 1772–1918: Ein vorläufiger Forschungsbericht*, R. 5: 2002, nr 1, s. 59–67.
122. Markowski Artur, *Еврейская пресса Белостока на рубеже XIX–XX вв.*, R. 11: 2008, nr 2, s. 233–244, streszcz.

123. Markowski Artur, *Konwersje Żydów w północno-wschodnich rejonach Królestwa Polskiego w pierwszej połowie XIX wieku*, R. 9: 2006, nr 1, s. 3–31, sum.
124. Maślak-Maciejewska Alicja, Trząsalska Anna, Vovchko Maria, *Żydówki nauczycielkami religii w Galicji do 1914 roku*, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 295–312, abstr.
125. Maślak-Maciejewska Alicja, Zarubin Przemysław, *Od cmentarza żydowskiego po Wawel. Działalność Hochstimów – rodziny żydowskich kamieniarzy z Krakowa*, Vol. 25: 2022, nr 1, s. 1–61, abstr.
126. Oniszczyk Aleksandra, *The Old Privileges and the New Spirit of Law: Jewish Residential Areas in the Duchy of Warsaw*, trans. Tristan Korecki, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 43–74, abstr.
127. Oszytko Janusz, *Żydzi wielkopolscy w rejencji opolskiej w latach 1816–1914*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 83–94.
128. Pawełczyk-Dura Kamila, *Otwieranie żydowskich domów modlitwy – rozstrzygnięcia prawno-administracyjne i pragmatyka urzędnicza w guberni piotrkowskiej (koniec XIX – początek XX wieku)*, Vol. 25: 2022, nr 1, s. 63–83, abstr.
129. Rybińska Agata, *Modlitewniki dla Żydówek w języku polskim, ich autorzy i użytkowniczki. „Casus” Żydów warszawskich połowy XIX wieku*, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 99–121, abstr.
130. Silber Marcos, *The German “Ordinance Regarding the Organization of the Religious Jewish Community” (November 1916–1918)*, [R. 17: 2014, nr 2, s. 265–285], abstr.
131. Spyra Janusz, *Józefińskie reformy statusu ludności żydowskiej na Śląsku Austriackim i ich konsekwencje*, R. 6: 2003, nr 2, s. 19–45.
132. Spyra Janusz, *Miejsce rabina w gminie żydowskiej w Królestwie Polskim w I połowie XIX wieku. Spór o Zachariasza Weingotta w Częstochowie*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 157–186, abstr.
133. Spyra Janusz, *The Rabbi’s Position in a Jewish Community of the Kingdom of Poland in the First Half of the Nineteenth Century: The Controversy over Zachariasz Weingott in Częstochowa*, trans. Jack Ramsey Zagorski, 2017, Special English Issue, s. 85–115, abstr. (<https://www.ejournals.eu/SJ/2017/Special-English-Issue/>).
134. Stępniewska-Holzer Barbara, *Chasydzi (ChaBaD) na Białorusi w I połowie XIX wieku*, R. 6: 2003, nr 2, s. 117–122.
135. Stoczewska Barbara, *Kwestia żydowska w poglądach Leona Wasilewskiego*, R. 2: 1999, nr 1, s. 61–80.

136. Szulc Michał, *Agents of the Implementation of Emancipation Laws in Prussia: A Case Study on the Introduction of the Municipal Ordinance of 19 November 1808 in the Towns of West Prussia*, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 97–120, abstr.
137. Szylar Anna, *Żydowscy mieszkańcy Ożarowa w XIX wieku. Osadnictwo, liczebność, gmina żydowska*, tłum. z jęz. ang. Anna Switzer, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 143–166, sum.
138. Śliż Małgorzata, *Rytualne małżeństwa Żydów w Galicji w drugiej połowie XIX wieku*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 97–110.
139. Ury Scott, *Strach i nienawiść na ulicach Warszawy: Przemoc, rewolucja i antysemityzm polityczny* [1905 r.], Vol. 20: 2017, nr 1, s. 47–75, abstr.
140. Wierzbieniec Waław, *Przemiany w społeczności żydowskiej Przemyśla w okresie autonomii Galicji. Próba oceny*, R. 1: 1998, nr 2, s. 201–220.
141. Zieliński Konrad, *Aktywność polityczna Żydów na Lubelszczyźnie w latach 1914–1918*, R. 1: 1998, nr 2, s. 221–242.
142. Zieliński Konrad, *Polski i żydowski ruch robotniczy w Królestwie Polskim w latach I wojny światowej*, R. 7: 2004, nr 1, s. 49–78.
143. Zieliński Konrad, *Reperkusje traktatu brzeskiego z 1918 roku dla stosunków polsko-żydowskich*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 95–115.
144. Zieliński Konrad, *The Russian Revolutions, the Workers' Movement and the Polish-Jewish Relations during the Great War*, R. 13: 2010, nr 2, s. 347–365, streszcz.
145. Zieliński Konrad, *Świeckie życie kulturalno-oświatowe Żydów Królestwa Polskiego w czasie pierwszej wojny światowej (na przykładzie miast i osad guberni lubelskiej)*, R. 2: 1999, nr 1, s. 41–60.

5. Dwudziestolecie międzywojenne / Interwar Period

146. Alabrudzińska Elżbieta, *Misje chrześcijańskie wśród Żydów w Polsce w latach 1918–1939*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 117–129.
147. Gołdyn Piotr, *Jewish Associations for Protection of Women in Poland in Years 1918–1939*, R. 9: 2006, nr 2, s. 311–322.
148. Grata Paweł, *Parlamentarzyści żydowscy a monopole skarbowe w Drugiej Rzeczypospolitej*, R. 14: 2011, nr 1, s. 45–65, sum.
149. Grata Paweł, *Stosunek parlamentarzystów żydowskich do polityki podatkowej II Rzeczypospolitej*, [R. 17: 2014, nr 2, s. 335–350], abstr.
150. Kijek Kamil, *„Naród słabych i skrzywdzonych”. Wojny i rewolucje lat 1914–1921 w pamięci młodzieży żydowskiej okresu międzywojennego*, [R. 17: 2014, nr 2, s. 315–334], abstr.

151. Landau-Czajka Anna, *Między wzorcem a rzeczywistością. Socjalizacja żydowskich dziewcząt w polskojęzycznych pisemkach dla dzieci 1925–1930*, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 213–241, abstr.
152. Pielka Mateusz, *Problematyka żydowska na łamach „Słowa Pomorskiego” w latach 1938–1939*, Vol. 25: 2022, nr 1, s. 161–196, abstr.
153. Różański Przemysław, *Wystąpienia antyżydowskie na polskich uczelniach wyższych w latach 1936–1937 w raportach ambasady amerykańskiej w Warszawie*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 207–235, sum.
154. Sewruk Piotr, *Rzemiosło żydowskie w Lublinie i jego instytucje w latach trzydziestych XX wieku*, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 169–201, abstr.
155. Sztóp-Rutkowska Katarzyna, *Konflikty polsko-żydowskie jako element kształtowania się ładu polityczno-społecznego w Białymstoku w latach 1919–1920. W świetle lokalnej prasy*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 131–150.
156. Szyndler Artur, *Leon Schönker i jego plan emigracji Żydów z rejencji katowickiej z końca 1939 roku*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 237–274, sum.
157. Tomaszewski Jerzy, *Żydzi polscy w Lipsku w latach 1928–1938*, R. 10: 2007, nr 1, s. 43–62, sum.
158. Tomczak Sandra, *Sprawa Asterblumowej. Lustro polsko-żydowskich podziałów i rozczarowań końca lat trzydziestych XX wieku*, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 139–167, abstr.
159. Trojański Piotr, *Żydowskie przedsiębiorstwa handlowe w woj. krakowskim w okresie międzywojennym. Zagadnienia statystyczne*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 79–100, sum.
160. Węgrzyn Kinga, *Statut krajowej organizacji syjonistycznej we Lwowie*, R. 13: 2010, nr 1, s. 27–37, sum.
161. Wierzbieniec Wacław, *Żydzi w samorządach miejskich Lwowa, Przemyśla i Rzeszowa w latach 1918–1939. Wybrane aspekty*, R. 14: 2011, nr 1, s. 1–21, sum.
162. Wilczyńska Bogna, *Żydzi i Polacy na boiskach międzywojennego Krakowa, czyli co piłka nożna może powiedzieć o społeczeństwie*, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 293–319, abstr.
163. Wróbel Piotr J., *„Auswanderung”: The Exodus of Jews from Greater Poland (Wielkopolska), 1918–1921*, [R. 17: 2014, nr 2, s. 287–313], abstr.

6. II wojna światowa / World War II

164. Grudzińska Marta, Kubiszyn Marta, „*To was tutaj tak strasznie biją? [...] Nie, nas nie. Tylko Żydów*”: *Żydzi w obozie na Majdanku w świetle relacji polskich więźniów*, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 333–371, abstr.
165. Kapera Zdzisław J[an], *The Polish Signals Intelligence in the West Discovers the Holocaust (1941–1944): Preliminary Remarks on the Polish Decipherment of Secret Radio Transmissions of the German Police*, R. 5: 2002, nr 1, s. 131–137.
166. Kowalska-Leder Justyna, *Dzieciństwo czasu Zagłady. Przeciwnastawne projekty prawdy, pamięci i zapisu tego doświadczenia*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 169–186, sum.
167. Melchior Małgorzata, *Moral Attitudes and Conflicts of the Holocaust Survivors Who Passed as Non-Jews*, R. 5: 2002, nr 1, s. 139–152.
168. Misztal Maria, *Mojżesz Merin – zbawca, kolaborant czy zagubiony człowiek?*, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 299–331, abstr.
169. Żółkiewska Agnieszka, „*Parlamenty matek i sióstr*”. *Żydowska Żeńska Służba Społeczna w getcie warszawskim*, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 473–489, abstr.

7. Po II wojnie światowej / After the Second World War

170. Kwiek Julian, *Dzieje ludności żydowskiej w Tarnowie po II wojnie światowej*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 187–211, sum.
171. Pilarczyk Krzysztof, *Studia żydowskie na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (1986–2000). Od historii i kultury Żydów w Polsce do judaistyki*, R. 3: 2000, nr 2, s. 211–227.
172. Rozenfeld Anna, *Audycje w języku jidysz w Polskim Radiu po II wojnie światowej*, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 373–404, abstr.
173. Rykała Andrzej, *Żydowski Instytut Historyczny jako instytut i stowarzyszenie. Profil działalności i zmiany prawno-organizacyjne*, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 333–388, abstr.
174. Tomaszewski Jerzy, *What Did the British Embassy in Warsaw Know about “Brichah”?*, R. 5: 2002, nr 1, s. 119–129.
175. Węgrzyn Ewa, *Operacja „Wyjazd z Polski”: Katriel Katz i jego dyplomatyczna misja w Polsce (1956–1958)*, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 291–307, abstr.

IV. Kultura / Culture

1. Ogólne / General

176. Adamczyk-Garbowska Monika, Ruta Magdalena, *Studia nad kulturą i językiem jidysz. Wprowadzenie*, R. 17: 2014, nr 1, s. 3–5.
177. Cohen Nathan, *Od „żargonu” do jidysz i z targu na uniwersytet – kultura żydowska jako przedmiot akademicki*, tłum. z jidysz Magdalena Ruta, R. 17: 2014, nr 1, s. 7–17, abstr.
178. Liszka Katarzyna, Silber Marcos, *A Present Past: Representations of Polish-Jewish Coexistence in Word and Image. Preface*, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 1–8.

2. Architektura i sztuka / Architecture and Art

179. Haake Michał, *Tematyka żydowska w twórczości Józefa Pankiewicza w kontekście społeczno-politycznym*, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 213–251, abstr.
180. Kamczycki Artur, *Syjonizm i sztuka. Analiza ikony Teodora Herzla w kontekście aszkenazyjskiego kręgu kulturowego*, R. 9: 2006, nr 1, s. 33–46, sum.
181. Kirshenblatt-Gimblett Barbara, *Why Jewish Museums? An International Perspective*, R. 16: 2013, nr 2, s. 77–100, abstr.
182. Livnat Aviv, *Copper and Its Meanderings: Perspectives on Jewish Metaloplastics in a Polish Context*, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 49–79, abstr.
183. Meir Natan M., *The Place of Polish Jewry in a Russian Jewish Museum: The Case of the Jewish Museum and Tolerance Center in Moscow*, R. 16: 2013, nr 2, s. 101–114, abstr.
184. Nowogórski Przemysław, *Protosynagoga w Betsaidzie. Hipotetyczna interpretacja budynku na Area A na Et-Tell*, R. 7: 2004, nr 1, s. 41–47.
185. Nowogórski Przemysław, Kowalska Joanna, *Mauzoleum Bera Sonnenberga na cmentarzu żydowskim w Warszawie (Cz. 1)*, R. 3: 2000, nr 2, s. 277–288.
186. Piątkowska Renata, *Artystki i miłośniczki sztuki – kobiety w żydowskim życiu artystycznym międzywojennej Warszawy. W kręgu Żydowskiego Towarzystwa Krzewienia Sztuk Pięknych*, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 175–211, abstr.
187. Piątkowska Renata, *„Skarby naszej przeszłości”: Muzea żydowskie w Polsce*, R. 16: 2013, nr 2, s. 3–45, abstr.
188. Skupińska-Løvset Ilona, *Świątynia typu fenickiego w Betsaidzie. Interpretacja wykopalisk polskich z lat 1998–2000*, R. 7: 2004, nr 1, s. 23–40.

189. Styrna Natasza, *Malarki, rzeźbiarki i graficzki z krakowskiego Zrzeszenia Żydowskich Artystów (1931–1939)*, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 407–435, abstr.
190. Szkołut Paweł, *The Eagle as the Symbol of Divine Presence and Protection in Ancient Jewish Art*, R. 5: 2002, nr 1, s. 1–11.
191. Tarnowska Magdalena, *Zagłada i odrodzenie w twórczości ocalonej – łódzkiej malarki Sary Gliksman-Fajtlowicz (1909–2005)*, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 437–471, abstr.
192. Trzeciński Andrzej, *Zachowane wystroje malarskie bóżnic w Polsce*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 67–95.
193. Trzeciński Andrzej, Wodziński Marcin, *Wystrój malarski synagogi w Pińczowie. Cz. 1*, R. 2: 1999, nr 1, s. 87–102.
194. Trzeciński Andrzej, Wodziński Marcin, *Wystrój malarski synagogi w Pińczowie. Cz. 2*, R. 3: 2000, nr 1, s. 91–98.
195. Wasilewska Diana, „*Od powietrza, głodu i pomnika Kuny zachowaj nas Panie*”. *Antysemicki spór o pomnik Adama Mickiewicza dla Wilna*, Vol. 25: 2022, nr 1, s. 133–160, abstr.

3. Epigrafika i cmentarze / Epigraphy and Cemeteries

196. Klimowicz Teresa, *Nowy cmentarz żydowski w Lublinie jako palimpsest pamięci*, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 309–356, abstr.
197. Trzeciński Andrzej, *XVII-wieczne macewy z Chęcín – aspekty historyczne i kulturowe*, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 1–42, abstr.
198. Trzeciński Andrzej, *Hebrajski średniowieczny (?) epigraf z Chelma*, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 215–234, abstr.
199. Trzeciński Andrzej, *Słowo i obraz – teksty i związane z nimi motywy ikonizacyjne na nagrobkach kobiet na cmentarzach żydowskich na historycznych obszarach Rzeczypospolitej*, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 41–97, abstr.

4. Film, muzyka i teatr / Film, Music, and Theater

200. Dąbrowska Agata, *Żydowskie aktorki z Polski w rolach szekspirowskich w teatrze jidysz*, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 343–375, abstr.
201. Jakubczyk-Ślęczka Sylwia, *Reforma żydowskiej muzyki liturgicznej w Galicji na przełomie XIX i XX wieku*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 235–265, abstr.
202. Seroussi Edwin, *Shamil: Concept, Practice and Reception of a “Nigun” in Habad Hasidism*, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 287–306, abstr.
203. Włodek Roman, *Od „Za grzechy” do „Bezdomnych”. Aleksander Marten (1898–1942?)*, *artysta żydowskiej i polskiej kinematografii dźwiękowej*, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 269–290, abstr.

204. Żukowski Tomasz, *Metamorfozy antysemity. „Ulica Graniczna” Aleksandra Forda*, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 107–142, abstr.

5. Filozofia / Philosophy

205. Drwięga Marek, *Myślenie o zlu w perspektywie doświadczenia Auschwitz*, R. 13: 2010, nr 1, s. 55–76.
206. Heschel Abraham Joshua, *Samozrozumienie judaizmu*, tłum. Albert Gorzkowski, R. 9: 2006, nr 2, s. 267–284.
207. Kuksewicz Zdzisław, *Średniowieczny awerroizm żydowski*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 15–33, sum.
208. Ochmann Jerzy, *Heschel in the United States (1940–1972): Clashes and the Synthesis of the European and American Mentality*, R. 11: 2008, nr 2, s. 255–288, streszcz.
209. Pilarczyk Krzysztof, *W stulecie urodzin Abrahama J. Heschela*, R. 9: 2006, nr 2, s. 265–266.
210. Świeżyński Adam, *Majmonidesowe rozumienie zdarzeń cudownych a współczesna filozofia cudu*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 101–120, sum.
211. Woleński Jan, *Izaak Israeli i Tomasz z Akwinu o prawdzie*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 5–13, sum.

6. Język / Language

212. Balík Štěpán, *Jidyszowe zapożyczenia w języku czeskim*, R. 17: 2014, nr 1, s. 125–156, abstr.
213. Duda Henryk, *Kotlica, Kocica czy Kocudza? Przyczynek do badań polsko-żydowskich kontaktów językowych*, R. 2: 1999, nr 1, s. 81–86.
214. Lipiński Edward, *Utajone „tikkune soferim” i domniemane „atbasz”. Z badań nad tekstem Biblii hebrajskiej*, R. 13: 2010, nr 1, s. 1–25, sum.
215. Pielą Marek, *Biblical Idioms That Have Changed Their Meaning in Modern Hebrew*, R. 11: 2008, nr 2, s. 289–300, streszcz.
216. Pielą Marek, *Czesław Miłosz jako tłumacz Biblii hebrajskiej*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 213–239.
- Polem. Krzysztof Obremski, *Obremski vs Pielą. Na marginesie krytycznej oceny*, R. 9: 2006, nr 1, s. 83–91, sum.
- Repl. Marek Pielą, *Pielą vs Obremski*, R. 9: 2006, nr 1, s. 91–98, sum.
217. Pielą Marek, *Gramatyka tekstu a przekład biblijny – reguły niepowtarzania składników*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 1–25.
218. Pielą Marek, *O znaczeniu niektórych czasowników przysłówkowych we współczesnym hebrajskim*, R. 14: 2011, nr 1, s. 125–141, sum.

219. Piela Marek, *Ze studiów nad gramatyką współczesnego hebrajskiego*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 301–329, sum.
220. Pietkiewicz Rajmund, „*Hebraica Veritas*” w *Biblii brzeskiej*, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 197–222, abstr.
221. Steckiewicz Martyna, *Echa żydowskiej ulicy. O obecności języka jidysz w kryminale retro*, R. 17: 2014, nr 1, s. 109–124, abstr.

7. Książka i prasa / Book and Press

222. Gaśsiorowski Stefan, *Na jubileusz 25-lecia czasopisma „Studia Judaica. Półrocznik” (numery 1–50/1998–2022)*, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 203–213, abstr.
223. Jakimyszyn[-Gadocha] Anna, „*Sefer beer Mosze*” Mosze Sertelsa, syna Isachara, jako przykład dwujęzycznego tekstu do nauki Tory, R. 17: 2014, nr 1, s. 19–37, abstr.
224. Kałczewiak Mariusz, *Buenos Aires Seen from Warsaw: Poland’s Yiddish Press Reporting on Jewish Life in Argentina*, R. 17: 2014, nr 1, s. 85–107, abstr.
225. Kopciowski Adam, *Półświatek przestępczy na łamach lubelskiej prasy jidysz (1918–1939)*, R. 17: 2014, nr 1, s. 57–84, abstr.
226. Kouts Gideon, *120 Years of the Hebrew Daily Press*, R. 9: 2006, nr 2, s. 285–310, streszcz.
227. Kovacheva Adriana, *The Hidden Conflicts with an Unorthodox Translator: Dora Gabe’s Contributions to the Jewish Press in Bulgaria*, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 117–137, abstr.
228. Landau-Czajka Anna, *Kobiety w Palestynie oczyma polskojęzycznej prasy syjonistycznej*, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 279–297, abstr.
229. Liszka Katarzyna, *Dwie modalności „libricide”*, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 187–207, abstr.
230. Łagodzińska-Pietras Anna, „*Erszte Judisze Szach-Cajtung*” i „*Erszte Judisze Sport-Cajtung*” – pierwsze jidyszowe czasopisma sportowe wydawane w Łodzi i ich zawartość, Vol. 25: 2022, nr 1, s. 107–132, abstr.
231. Pilarczyk Krzysztof, *Hebrajska książka drukowana w Europie środkowowschodniej [sic!] w XVI–XVIII wieku. Topografia, wielkość produkcji i funkcji*, R. 10: 2007, nr 1, s. 1–23, sum.
232. Pilarczyk Krzysztof, *Hebrew Printing Houses in Poland against the Background of Their History in the World: An Outline with Reference Books on the Subject*, R. 7: 2004, nr 2, s. 201–221.
233. Pilarczyk Krzysztof, *Inkunabuły hebrajskie ze zbioru Saravala w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu*, R. 14: 2011, nr 2, s. 291–314, sum.

234. Pilarczyk Krzysztof, *Judaika – stare druki ze zbioru berlińskiego w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie*, R. 14: 2011, nr 1, s. 151–163, sum.
235. Romanik Weronika, *Co czytano w czasie Zagłady? Refleksja nad powieścią „Czterdzieści dni Musa Dah” w kontekście żydowskiego ruchu oporu*, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 209–235, abstr.
236. Szwabowicz Magda Sara, *Wydawcy w służbie idei. O pionierach hebrajskiego świeckiego ruchu wydawniczego*, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 237–263, abstr.
237. Twardowska Aleksandra, August-Zarębska Agnieszka, *The Column “Para noče de šabat” as a Local Strategy of Memory of the Judeo-Spanish Tradition*, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 175–202, abstr.

8. Literatura / Literature

238. August-Zarębska Agnieszka, *Między Zagładą a nadzieją. Odrodzenie poezji sefardyjskiej w tomiku „Popiół i dym” Avnera Pereza*, R. 16: 2013, nr 1, s. 63–90, abstr.
239. Baram Eshel Einat, *The Advantage of Marginality: R. A. Braudes’ Short Stories of His Lviv Period*, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 35–54.
240. Baran Zbigniew, *Julian Klaczko – „polski Heine”. Odczytania losu*, R. 14: 2011, nr 1, s. 107–124, sum.
241. Bauer Ela, *“We Call Him Mister (Pan) Editor”: Nahum Sokolow and Modern Hebrew Literature*, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 85–104, abstr.
242. Burda-Fischer Dorota, *Post-Holocaust Subjective Memories of the Eastern Carpathians Ethnic Diversity*, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 81–106, abstr.
243. Buryła Sławomir, *Marzec a Zagłada – płaszczyzny spotkania*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 305–328, abstr.
244. Domagalska Małgorzata, *The Linguistic Image of the Jew in “Rola” and “Niwa” Weeklies at the Turn of the 19th and 20th Century*, R. 13: 2010, nr 2, s. 311–321, streszcz.
245. Domagalska Małgorzata, *Polacy i Żydzi w powieści Józefa Rogosza „Odstępca”*, R. 16: 2013, nr 1, s. 117–131, abstr.
246. Domagalska Małgorzata, *„Wielką jest semicka moc”. Poetyckie strofy w „Roli” Jana Jeleńskiego*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 213–233, abstr.
247. Gasztold Brygida, *Śmiech przez łzy. Mędrzy z Chełma i Holokaust w opowiadaniu Nathana Englandera „The Tumblers”*, R. 16: 2013, nr 2, s. 171–186, abstr.
248. Giergiel Sabina, *The Saving Narratives of Daša Drndić*, trans. Izabela Dąbrowska, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 97–116, abstr.

249. Holtzman Avner, *Mordekhai David Brandstetter: A Maskil Beyond His Time*, R. 18: 2015, nr 1, s. 9–33, abstr.
250. Jaworska Agata, *Obraz kobiety wykorzenionej w prozie nowohebrajskiej na przykładzie opowiadań Icchaka Dowa Berkowicza*, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 313–341, abstr.
251. Katan Ben-Zion Dina, *A Symphony of Unique Voices: The Literary Testimony of Jewish Women Writers in Post-World War II Yugoslavia*, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 55–76, abstr.
252. Lenart Agnieszka, *Człowiek w objęciach systemu. O „Podróży do krainy zeków” Julija Margolina*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 267–284, abstr.
253. Lisek Joanna, „Dziadowie moi!” – o postaciach biblijnych w poezji Maurycego Szymła, R. 3: 2000, nr 2, s. 191–209.
254. Lisek Joanna, *Fascynacja czy strach? Wizja rewolucji we wczesnej twórczości Chaima Gradego*, R. 7: 2004, nr 1, s. 79–93.
255. Lisek Joanna, „Jestem sobie piękną dziewczyną, czerwone nici przędę” – Genderowe odczytanie obrazu kobiecości w żydowskich pieśniach ludowych, R. 16: 2013, nr 1, s. 91–115, abstr.
256. Lisek Joanna, *Między Warszawą a Wilnem. Kontakty środowisk literackich w okresie międzywojennym*, R. 9: 2006, nr 1, s. 69–81, sum.
257. Mičaninová Mária, *The Synthetic Thinking of Solomon ibn Gabirol*, R. 11: 2008, nr 2, s. 215–231, streszcz.
258. Molisak Alina, *Żyd patrzy na chłopca... Wiejskie przestrzenie i chłopscy bohaterowie. Kilka przykładów z literatury jidysz*, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 31–48, abstr.
259. Parush Iris, *Narodowość, syjonizm i dyskurs teologiczny: Dawid Fryszman wobec Chaima Nachmana Bialika*, tłum. z hebr. Małgorzata Lipska, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 55–84, abstr.
260. Peleg Yaron, *A New Hebrew Literary Diaspora? Israeli Literature Abroad*, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 321–338, abstr.
261. Piątek Anna, *Polska w poezji Uriego Cwi Grinberga i Awota Jeszuruna*, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 171–195, abstr.
262. Pinsker Shachar, *Warsaw in Hebrew Literature 1880–1920: New Perspectives*, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 105–137, abstr.
263. Prokop-Janiec Eugenia, *Living in Languages: Jewish Multilingualism as Reflected in the Polish and Polish-Jewish Literature of the 20th Century*, R. 5: 2002, nr 1, s. 109–117.
264. Prokop-Janiec Eugenia, *Polish Language in Jewish Daily Life: The Press and Popular Literature in the 1930s*, trans. from the Polish Grzegorz Dąbkowski, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 9–30, abstr.

265. Rogoś Agata, *Tailoring Identities: Displacement in the Self-Portrayals of Jewish Women Escaping to Albania*, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 159–173, abstr.
266. Ronen Shoshana, [*Hebrew Literature in Poland*]. *Introduction*, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 5–8.
267. Roskies David G., *Literatura jidysz w Polsce*, tłum. z ang. Monika Adamczyk-Garbowska, R. 3: 2000, nr 1, s. 1–20.
268. Ruta Magdalena, „*Asy czystej rasy*”, czyli *Samuela Jakuba Imbera spojrzenie na relacje polsko-żydowskie*, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 253–278, abstr.
269. Ruta Magdalena, *Portrety podwójne, 1939–1956. Wspomnienia polskich Żydówek z sowieckiej Rosji*, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 491–533, abstr.
270. Stepnowski Adam, *Genderowy wymiar jidyszowej literatury masowej w twórczości Szomera*, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 123–151, abstr.
271. Stepnowski Adam, *Homoerotyka i autocenzura. Nowe spojrzenie na wczesną twórczość poetycką Szmuela Jankewa Imbera*, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 111–137, abstr.
272. Szwabowicz Magda Sara, *Twórcy i ośrodki literatury hebrajskiej w Polsce międzywojennej*, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 139–170, abstr.
273. Tacik Przemysław, *Przyczynek do pozagładowego lurianizmu. „Droga żelazna” Aharona Appelfelda*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 285–304, abstr.
274. Tohar Vered, *Ethno-Symbolism in Aron Lyuboshitsky’s Hebrew Literary Works for Jewish Youth*, Vol. 25: 2022, nr 1, s. 85–106, abstr.
275. Trębacka Katarzyna, *Między kamuflażem a stereotypem. Postać Żydówki w dramacie Gabrieli Zapolskiej „Nerwowa awantura”*, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 153–173, abstr.
276. Tuszewicki Marek, *Obraz wierzeń i praktyk zdrowotnych końca XIX i początku XX w. utrwalone w jidyszowych wspomnieniach*, R. 17: 2014, nr 1, s. 39–55, abstr.

9. Religia / Religion

277. Baraniak Marek, *“Advortite animum lectores – hic Deus habitat”*: *The Manuscript M1106 from the Collections of the Wrocław University Library*, R. 13: 2010, nr 2, s. 221–235, streszcz.
278. Briks Piotr, *Betsaida w Biblii i w najnowszych badaniach archeologicznych*, R. 7: 2004, nr 1, s. 15–22.
279. Chmiel Jerzy, *Archeologia vs Biblia. O krytyce Finkelsteina i Silbermana*, R. 7: 2004, nr 1, s. 9–13.

280. Doktór Jan, *U źródeł chasydyzmu na ziemiach polskich*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 57–82.
281. Górnicz Dominika, *Rola „sefiry Bina” w procesie powstawania i niszczenia światów według traktatu „Sefer ha-temuna”*, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 359–373, abstr.
282. Grosfeld Jan, „*Dabru emet*” – ważne wydarzenie w dialogu chrześcijańsko-judaistycznym, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 111–114.
283. Kauffman Tsippi, „*Outside the Natural Order*”: *Temerl, the Female Hasid*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 87–109, abstr.
284. Keller Szoszana, *Kobiecte „micwoł” – rola i pozycja kobiety w świetle religijnego prawa żydowskiego*, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 17–39, abstr.
285. Kosior Wojciech, *Anioł w Biblii hebrajskiej. Pojęcie מלאך w ujęciu statystycznym i hermeneutycznym*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 57–79, sum.
286. Leshem Zvi, *Flipping into Ecstasy[sic!]: Towards a Syncopal Understanding of Mystical Hasidic Somersaults*, R. 17: 2014, nr 1, s. 157–184, abstr.
287. Majdanik Piotr, *Koncepcja praw noachickich w „Sefer ha-chinuch”*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 195–211, abstr.
288. Marcinkowski Roman, *Kobieta i mężczyzna w ujęciu Talmudu*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 1–30.
289. Pilarczyk Krzysztof, *Apokryfy judaistyczne – obce elementy w religijnej tradycji żydowskiej? Z dziejów kanonu pism świętych judaizmu*, R. 11: 2008, nr 1, s. 31–42, sum.
290. Pilarczyk Krzysztof, *Hebrajskie teksty literackie w liturgii synagoidalnej*, R. 1: 1998, nr 1, s. 50–65.
291. Pilarczyk Krzysztof, *Kult Dionizosa zagrożeniem dla judaizmu w Palestynie pod rządami Seleukidów*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 45–53.
292. Pilarczyk Krzysztof, *Reprodukcja Talmudu do połowy XVI wieku. Zarys dziejów*, R. 1: 1998, nr 2, s. 145–175.
293. Sikora Tomasz, *Cara’at – problem interpretacji. Księga Kapłańska 13–14*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 23–56, sum.
294. Sikora Tomasz, *Midrash and Semiotics – some Considerations on the Case of R. Natan Nata Spira of Cracow*, R. 2: 1999, nr 2, s. 197–202.
295. Sikora Tomasz, *Symbolika barw w mistyce żydowskiej. Prolegomena*, R. 6: 2003, nr 2, s. 47–77.
296. Sikora Tomasz, *Wstręt i śmierć socjogenna w Biblii hebrajskiej – prolegomena*, R. 14: 2011, nr 2, s. 229–252, sum.
297. Skorek Artur, *Dialektyka procesu zbawczego według rabina Awrahama Kuka. Rola profanum w czasach mesjańskich*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 287–300, sum.

298. Skorek Artur, *Radykalny nurt religijnego syjonizmu – doktryna ruchu Gusz Emunim*, R. 11: 2008, nr 1, s. 59–83, sum.
299. Szczerbiński Waldemar, *Postulat odnowy edukacji Mordecaia M. Kaplana*, R. 14: 2011, nr 2, s. 279–290, sum.
300. Warzecha Julian, *Przekład Starego Testamentu w Biblii Warszawsko-Praskiej. Uwagi i refleksje*, R. 1: 1998, nr 2, s. 273–290.

10. Socjologia / Sociology

301. Kucia Marek, *‘Jews’ – the Absence and Presence of a Category in the Representations of Auschwitz in Poland, 1945–1985*, R. 9: 2006, nr 2, s. 323–348, streszcz.

B. Artykuły dyskusyjne / Discussion Articles

302. Buryła Sławomir, *Antyjudajizm czy antysemityzm? Kilka znaków zapytania*, R. 7: 2004, nr 1, s. 95–110.
303. Chrobaczyński Jacek, *Polacy i Żydzi w latach 1939–1945 – stereotypy i rzeczywistość*, R. 3: 2000, nr 1, s. 77–90.
304. Ciecieląg Jerzy, *Armia Judei w okresie dominacji rzymskiej (63 p.n.e. – 70 n.e.) – symbol żydowskości czy obca siła?*, R. 6: 2003, nr 2, s. 79–91.
305. Dombrowski Bruno, *Graetz’ “Geschichte der Juden” – an Evaluation*, R. 2: 1999, nr 2, s. 261–271.
306. Kapera Zdzisław J[an], *W kwestii autentyczności tzw. ossuarium Jakuba z kolekcji w Tel Awiwie*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 151–163.
307. Kapiszewski Andrzej, *Controversial Reports on the Situation of Jews in Poland in the Aftermath of World War I: The Conflict between the US Ambassador in Warsaw Hugh Gibson and American Jewish Leaders*, R. 7: 2004, nr 2, s. 257–304.
308. Modras Ronald, *Polska katolicka albo nie-Polska. Stosunki polsko-żydowskie w latach 1933–1939 w świetle prasy katolickiej tego okresu*, R. 3: 2000, nr 2, s. 245–269.
309. Niesiołowski-Spanò Łukasz, *Two Aetiological Narratives in Genesis and Their Dates*, R. 9: 2006, nr 2, s. 367–381, streszcz.
310. Pielak Marek, *Jakiego przekładu Biblii hebrajskiej brakuje w Polsce?*, R. 10: 2007, nr 2, s. 235–250, sum.
311. Tollet Daniel, *La quantification des accusations de crime rituel, dans la Pologne à l’époque moderne (XVIe–XVIIIe siècles)*, R. 2: 1999, nr 2, s. 241–259.

C. Materiały dokumentacyjne. Materiały źródłowe. Źródła / Documents and Sources

312. *Agroid i Birobidżan*, wstęp, objaśnienia i przygot. do druku Ireneusz Piekarski, R. 10: 2007, nr 1, s. 101–117.
313. Altbauer Mosze, *Przemówienie z okazji odnowienia doktoratu na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie*, przygot. do druku Krzysztof Pilarczyk, R. 2: 1999, nr 1, s. 103–106.
314. *Antypogromowi lojaliści, zwolennicy modernizacji czy obrońcy swojego ludu? Anonimowy list do generała-gubernatora wileńskiego z 1903 roku*, [wyd.] Artur Markowski, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 143–154, abstr.
315. *Aramejska inskrypcja z Tel Dan*, wyd. Przemysław Nowogórski, R. 1: 1998, nr 1, s. 80–87.
316. Artico Davide, *Przekład fragmentu „Bowo-buch” z XX-wiecznej adaptacji Mojszego Knaphejsa. Od weneckiego „Buovo d’Antona” do „Bowo-buch” w wydaniu z serii „Musterwerk”*, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 309–333, abstr.
317. [Benedykt XVI], *Przemówienie papieża Benedykta XVI wygłoszone w rzymskiej synagodze w dniu 14 I 2010 roku*, R. 13: 2010, nr 1, s. 93–99.
318. [Besztimt Pini]: *Żydowski Związek Wojskowy i polscy konspiratorzy. Relacja Pini Besztimta*, wstęp i oprac. August Grabski, Maciej Wójcicki, R. 14: 2011, nr 1, s. 183–194.
319. Borzęcka Monika, *Kilka słów na marginesie „Dziennika z getta” Miriam Korber-Bercovici*, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 405–407, abstr.
320. Cassidy Edward Idris, Duprey Pierre, Hoeckman Remi, *Pamiętamy: refleksje nad Szoa. Dokument watykańskiej Komisji ds. Kontaktów Religijnych z Judaizmem*, R. 1: 1998, nr 1, s. 70–79.
321. *Chasydzi w Częstochowie. Źródła do dziejów chasydyzmu w centralnej Polsce*, [wyd.] Marcin Wodziński, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 279–301.
322. *Czterech weszło do Pardes... Mistyczny rozdział Talmudu*. [Cz. 1], wstęp, komentarz i tłum. Gwido Zlatkes, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 115–168.
323. *Czterech weszło do Pardes... Mistyczny rozdział Talmudu*. Cz. 2, wstęp, komentarz i tłum. Gwido Zlatkes, R. 10: 2007, nr 2, s. 251–294.
324. *“Dabru emet”: A Jewish Statement on Christian and Christianity. Żydowska deklaracja o chrześcijanach i chrześcijaństwie*, tłum. Krzysztof Pilarczyk, R. 3: 2000, nr 2, s. 271–276.
325. *Dwa raporty o sytuacji nielegalnych imigrantów żydowskich internowanych na Cyprze*, wstęp i oprac. Artur Patek, R. 14: 2011, nr 1, s. 195–211.

326. *Egodokumenty kobiet żydowskich*, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 375–404, abstr.: Joanna Lisek, *Żydowskie egodokumenty w serii „Żydzi. Polska. Autobiografia”* (s. 375–379); Joanna Nalewajko-Kulikov, *Rachela Fajgenberg* (s. 380–382); Rachela Fajgenberg, *Dziewczęce lata. Młodość w poleskim sztetlu* (fragment), tłum. z jidysz Inka Stempin, oprac. i przyp. Joanna Nalewajko-Kulikov (s. 383–389); Bella Szwarcman-Czarnota, *Kadia Mołodowska* (s. 390–392); Kadia Mołodowska, *Spadek po pradziadku. Opowieść* (fragmenty), tłum. z jidysz i przyp. Bella Szwarcman-Czarnota (s. 393–403).
327. *Ewangelicy misjonarze u rabina ziemskiego Wielkopolski*, wyd. Jan Doktor, R. 1: 1998, nr 2, s. 243–254.
328. *Illegal Jewish Immigration to Palestine in the Light of Britain’s MI5 Report of July 14, 1947*, [wyd.] Artur Patek, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 183–210, abstr.
329. *Inducta rzeczy spisanych po zabitym Gerszonie w roku 1746*, wyd. Patrycja Gąsiorowska, Stefan Gąsiorowski, R. 1: 1998, nr 1, s. 88–94.
330. [Jan Paweł II], *List papieża Jana Pawła II do kard. [Edwarda Idrisa] Cassidy’ego*, R. 1: 1998, nr 1, s. 69.
331. [Jan Paweł II], *Przemówienie papieża Jana Pawła II do uczestników sympozjum o antyjudazmie*, R. 1: 1998, nr 1, s. 66–69.
332. Kacnelson Dora, *Żydowscy profesorowie-filolodzy na Uniwersytecie Leningradzkim w czasie prześladowań stalinowskich (1937–1952). Wspomnienia*, R. 3: 2000, nr 1, s. 99–112.
333. Korber-Bercovici Miriam, *Dziennik z getta*, wybór i tłum. z rumuńskiego Monika Borzęcka, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 407–424.
334. [Kronenberg Tekla], *„Starajcie się o dobre imię, o spokojność sumienia” – testament Tekli Kronenberg*, [wyd.] Anna Dybała-Pacholak, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 405–423, abstr.
335. Kwaśniewski Aleksander, *Laudacja* [dla prof. dra Romana Herzoga], R. 1: 1998, nr 2, s. 255–261.
336. Kwaśniewski Aleksander, *Przeszłość – terażniejszość – przyszłość*, R. 7: 2004, nr 1, s. 1–8.
337. *The Last “auto-da-fé” in Europe? The Case of the Jewish Merchant Boroch Leibov and Captain-Lieutenant Aleksander Voznitsyn and Its Consequences*, ed. Maciej Szkółka, trans. Jack Ramsey Zagorski, 2017, Special English Issue, s. 71–84, abstr. (<https://www.ejournals.eu/SJ/2017/Special-English-Issue/>).
338. *Legat Berka Sonnenberga, czyli o zaskakującej karierze mimowolnego dobroczyńcy*, [wyd.] Marcin Wodziński, R. 7: 2004, nr 1, s. 139–162.

339. *Małżonkowie Hampel. Miłość w cieniu nazizmu*, [wyd.] Grzegorz Berendt, Vol. 18: 2015, nr 1, s. 223–240, abstr.
340. *Materiały dotyczące konwersji Żydów na Suwalszczyźnie w pierwszej połowie XIX wieku*, [wyd.] Artur Markowski, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 303–308.
341. *Memorandum of the World Confederation of General Zionists (European Office) in the Matter of the Organisation of Illegal Jewish Immigration to Palestine, 1947*, ed. and Introduction Artur Patek, [R. 17: 2014, nr 2, s. 373–385], abstr.
342. *Na pokładzie „Exodusu 1947” – dziennik imigranta*, oprac., wstęp i tłum. z jęz. ang. Artur Patek, R. 9: 2006, nr 1, s. 171–182.
343. Nyk Piotr, *Die Vorstellung vom endzeitlichen Krieg in Israel: Gewählte Texte aus der ausgehenden Epoche des zweiten Tempels mit Kommentar*, R. 7: 2004, nr 2, s. 305–353.
344. *Ostatnie „auto da fé” w Europie? Sprawa Żyda Borocho Lejbowia i kapitana-lejtnanta Aleksandra Woznicyna oraz jej konsekwencje*, [wyd.] Maciej Szkółka, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 301–316, abstr.
345. *Pascha według Miszny*, [wyd.] Roman Marcinkowski, R. 6: 2003, nr 2, s. 93–115.
346. *Pirkei de Rabbi Eliezer (rozd. XXXIV). Wstęp i tłumaczenie*, [oprac.] Tomasz Sikora, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 273–278.
347. *Poalej Syjon w województwie krakowskim do 1926 roku w świetle policyjnego raportu*, wstęp, noty i przygot. do druku Czesław Brzoza, R. 9: 2006, nr 1, s. 125–170.
348. *Początki kabały chrześcijańskiej. „Tezy kabalistyczne” w „Conclusiones” Giovanniego Pico della Mirandoli*, wprowadzenie, red. i tłum. Łukasz Stypuła, R. 14: 2011, nr 2, s. 365–396.
349. *Półświęto według przekazu Miszny*, [wyd.] Roman Marcinkowski, R. 7: 2004, nr 1, s. 111–122.
350. *Raport policyjny z przebiegu obrad X krajowej konferencji Organizacji Syjonistycznej Małopolski Zachodniej i Śląska (31 X – 1 XI 1928). Cz. 1*, oprac. i przygot. do druku Czesław Brzoza, R. 14: 2011, nr 1, s. 165–181.
351. *Raport policyjny z przebiegu obrad X krajowej konferencji Organizacji Syjonistycznej Małopolski Zachodniej i Śląska (31 X – 1 XI 1928). Cz. 2*, oprac. i przygot. do druku Czesław Brzoza, R. 14: 2011, nr 2, s. 315–345.
352. [Schneerson Menachem Mendel], *Menachema Mendla Schneersona „Bati le-gani 5711”*, wstęp, tłum. i komentarz Wojciech Tworek, R. 13: 2010, nr 1, s. 77–91.
353. *Sefer Elijahu – żydowska Apokalipsa Eliasza*, wprowadzenie i tłum. Anna Kuśmirek, R. 7: 2004, nr 1, s. 123–137.

354. *St. Petersburg 1905: The Impressions of a Polish-Jewish Journalist*, [wyd.] Ela Bauer, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 155–176, abstr.
355. *Statut Białostockiego Żydowskiego Towarzystwa Ochrony Kobiet*, wstęp i przygot. do druku Piotr Gołdyn, R. 9: 2006, nr 2, s. 383–389.
356. *Szabat według Miszny*, [wyd.] Roman Marcinkowski, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 241–272.
357. *Traktat Miszny „Berachot – Błogosławieństwa”*, wstęp, tłum. i komentarz Gwido Zlatkes, R. 14: 2011, nr 2, s. 347–364.
358. *Traktat Miszny ‘Orla*, wstęp, tłum., komentarz i objaśnienia Sebastian Angres, R. 9: 2006, nr 1, s. 99–123.
359. Wójcik Dagmara, *Traktaty polemiczne wobec judaizmu w kręgu średnio-wiecznego Uniwersytetu Krakowskiego. Wprowadzenie i katalog kodeksów Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie*, R. 11: 2008, nr 1, s. 117–159, sum.
360. *Źródła do dziejów Żydów w miasteczkach Białorusi w latach dwudziestych XX wieku. Przyczynek do analizy procesu sowietyzacji*, [wyd.] Andrzej Zamojski [Andrei Zamoiski], R. 10: 2007, nr 1, s. 87–99.

D. Ludzie i wydarzenia. Portrety / People and Events. Portraits

361. Kapera Zdzisław J[an], *Józef Tadeusz Milik – pół wieku pracy nad rękopisami z Qumran*, R. 2: 1999, nr 1, s. 107–114.
362. Lipiński Edward, *Izaak Lejb Perec (1852–1915)*, R. 13: 2010, nr 1, s. 111–112.
363. Markowski Artur, *Profesor Jerzy Tomaszewski*, R. 14: 2011, nr 1, s. I–III nlb.
364. *Panu prof. dr. hab. Jerzemu Ochmannowi...*, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 1.
365. Pilarczyk Krzysztof, *Szewach Weiss – uczony, polityk i współtwórca nowych stosunków polsko-żydowskich*, R. 14: 2011, nr 2, s. 221–227.
366. Proszyk Jacek, *Salomon Joachim Halberstamm (1832–1900)*, R. 13: 2010, nr 1, s. 101–109.
367. Stolarska-Fronia Małgorzata, *Cichy powrót żydowskiego artysty z Breslau do Europejskiej Stolicy Kultury. Wystawa i katalog „Sztuka prześladowana: Żydowski artysta Heinrich Tischler i jego wrocławskie środowisko / Verfolgte Kunst: Der jüdische Künstler Heinrich Tischler und sein Breslauer Kreis” w Muzeum Miejskim Wrocławia*, Vol. 19: 2016, nr 1, s. 187–194.
368. Tomaszewski Jerzy, *Professor Antony Polonsky*, R. 13: 2010, nr 2, s. I–IV nlb.

E. Sprawozdania / Reports

369. Bułat Mirosława M., *Międzynarodowe Warsztaty Akademickie na Temat Dramatu, Teatru i Przedstawień w Jidysz (Oxford 29 VI – 2 VII 1999)*, R. 2: 1999, nr 2, s. 273–275.
370. Chmiel Jerzy, *Międzynarodowy Zjazd Society of Biblical Literature (Kraków 18–22 VII 1998)*, R. 1: 1998, nr 2, s. 267–268.
371. Chrostowski Witold T[omasz], *Children and the Holocaust: The Legacy of the Holocaust (Kraków 24–27 V 2001)*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 172–175.
372. Doszko Marek, *LX Sympozjum Biblistów Polskich (Lublin, 19–20 IX 2002)*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 165–167.
373. Dublański Robert, *Piąta edycja konferencji „Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach”, Kraków 15–17 VI 2010*, R. 13: 2010, nr 2, s. 369–370.
374. Galaś Michał, *V Międzynarodowa Konferencja Studiów o Żydowskim Mistycyzmie (Jerozolima–Hajfa 8–10 XII 1997)*, R. 1: 1998, nr 1, s. 108–109.
375. Gaśsiorowski Stefan, *Profesor Chone Shmeruk – człowiek i dzieło (Kraków 2 IV 1998)*, R. 1: 1998, nr 2, s. 263–265.
376. Grinberg Daniel, *100 lat Bundu (Warszawa 28–29 XI 1997)*, R. 1: 1998, nr 1, s. 104–108.
377. Grinberg Daniel, *Anarchiści i Żydzi – historia jednego spotkania. Międzynarodowe spotkanie naukowe (Wenecja 5–7 V 2000)*, R. 3: 2000, nr 1, s. 115–117.
378. Gryczan Barbara, *Preserving the Past to Protect the Future: The Summer School on Holocaust Education for Teachers in Warsaw, 2006*, R. 9: 2006, nr 2, s. 391–396.
379. Gugąła Maciej, „Wir träumten von nichts als Aufklärung“: *Moses Mendelssohn – Ausstellung, wystawa czasowa, Muzeum Żydowskie w Berlinie, 14 kwietnia – 11 września 2022*, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 335–342.
380. Hońdo Leszek, *Młodzi niemieccy judaiści wobec niemiecko-żydowskiej kultury i historii (Mülheim 24–26 XI 1997)*, R. 1: 1998, nr 1, s. 102–104.
381. Koniuszewska Anna, *Dzieje społeczności żydowskiej we Wrocławiu (Wrocław, 28 X 2003)*, R. 6: 2003, nr 2, s. 123–124.
382. Kouts Gideon, *The 20th European Hebrew Scientific Conference of the World Hebrew Union, Poznań 18–20 IX – Toruń 21–22 IX 2011*, R. 14: 2011, nr 2, s. 398–401.

383. Krawiecka Ewa, *Świat Biblii Romana Brandstaettera (Poznań 20–22 X 1999)*, R. 2: 1999, nr 2, s. 277–279.
384. Lisek Joanna, *Dzieje i kultura Żydów na Śląsku. Międzynarodowa konferencja naukowa (Wrocław 13–15 V 2000)*, R. 3: 2000, nr 1, s. 117–121.
385. Majdanik Piotr, *Czwarta edycja konferencji „Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach”, Kraków 6–7 lutego 2007*, R. 10: 2007, nr 1, s. 119–126.
386. Mrozek Andrzej, *IX Kongres Europejskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich „Judaizm na obszarze śródziemnomorskim”, Ravenna 25–29 VII 2010*, R. 13: 2010, nr 2, s. 371–373.
387. Mrozek Andrzej, *In Search for a Jewish Culture: Definitions, Contexts, Meanings, Poznań 20–21 VI 2011*, R. 14: 2011, nr 2, s. 397–398.
388. Mrozek Andrzej, *Piąte sympozjum „Starożytny Izrael / Palestyna”. Cywilizacja miejska starożytnego Izraela, Toruń 27–29 IX 2010*, R. 13: 2010, nr 2, s. 373–374.
389. Mrozek Andrzej, *Qumran między Starym a Nowym Testamentem, Lublin, KUL, 25–27 października 2007 roku*, R. 10: 2007, nr 2, s. 295–298.
390. Mrozek Andrzej, *Szóste sympozjum „Starożytny Izrael / Palestyna”. Życie religijne, Lublin 27–29 IX 2011*, R. 14: 2011, nr 2, s. 401–402.
391. Münnich Maciej, Niesiołowski-Spanò Łukasz, *Zachować tożsamość: starożytny Izrael w obliczu obcych religii i kultur, Kazimierz Dolny 27–29 IX 2006*, R. 9: 2006, nr 2, s. 396–400.
392. Nowogórski Przemysław, *Początek polskich badań archeologicznych w Betsaidzie*, R. 2: 1999, nr 1, s. 125–126.
393. Piekarski Przemysław, *Ashkenaz: Theory and Nation (Kraków 26–29 V 1998)*, R. 1: 1998, nr 2, s. 265–266.
394. Piekarski Przemysław, *The Weakest Minorities: Stateless Cultures and Intercultural Respect in the New Europe (Wilno 7–9 XII 2000)*, R. 3: 2000, nr 2, s. 289–290.
395. Pilarczyk Krzysztof, *II Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich (Kraków 24 XI 1998)*, R. 2: 1999, nr 1, s. 115–117.
396. Pilarczyk Krzysztof, *VI Kongres Europejskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich (Toledo 19–23 VII 1998)*, R. 1: 1998, nr 2, s. 268–269.
397. Pilarczyk Krzysztof, *36 Sympozjum Biblistów Polskich (Poznań 16–18 IX 1998)*, R. 1: 1998, nr 2, s. 269–271.
398. [Pilarczyk Krzysztof], *Sprawozdanie Zarządu Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich za czwartą kadencję (lata 2007–2010/2011)*, R. 13: 2010, nr 2, s. 367–369.

399. Pilarczyk Krzysztof, *Sprawozdanie Zarządu Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich za drugą kadencję (lata 1998–2002)*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 169–172.
400. [Pilarczyk Krzysztof], *Trzecie Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich, Kraków 7 II 2007. Sprawozdanie Zarządu PTS za trzecią kadencję (lata 2002–2007)*, R. 10: 2007, nr 1, s. 123–126.
401. Ruta Magdalena, Melhorn Ludwig, *Trójstronne Spotkanie Młodzieży „Pamiętać dla Przyszłości” (Ukraina – Polska – Niemcy – Izrael 26 VIII – 10 IX 1999)*, R. 2: 1999, nr 2, s. 275–277.
402. Sikora Tomasz, *Duchowość żydowska w Polsce, Kraków 26–28 IV 1999*, R. 2: 1999, nr 1, s. 119–120.
403. Solakiewicz Zuzanna, *New Perspectives of Hasidism in Poland: The International Colloquium, Wrocław, August 23–24, 2004*, R. 7: 2004, nr 2, s. 355–359.
404. Szyndler Artur, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach (Kraków 26–27 XI 2002)*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 167–169.
405. Weksler-Waszkinel Romuald Jakub, *Symposium o antyjudaizmie (Watykan 30 X – 1 XI 1997)*, R. 1: 1998, nr 1, s. 95–102.
406. Wodziński Marcin, *XIII Światowy Kongres Studiów Żydowskich (Jerozolima 12–17 VIII 2001)*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 175–178.
407. Wodziński Marcin, *Wrocławska Pracownia Języków i Kultury Żydów w Polsce*, R. 2: 1999, nr 1, s. 120–124.
408. Wójcik Mirosław, *“A Blessing to One Another: John Paul II and the Jewish People”, Uniwersytet Xaviera w Cincinnati (Ohio, USA) – wystawa (18 V 2005)*, R. 9: 2006, nr 1, s. 187–190.
409. Żurek Sławomir J[acek], *„Mówcie prawdę” (Dabru emet) – Żydzi o chrześcijanach, chrześcijanie o Żydach (Warszawa 9 V 2001)*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 169–172.
410. Żurek Sławomir J[acek], *Żydzi i chrześcijanie w dialogu (Sztokholm 8–10 III 2000)*, R. 3: 2000, nr 1, s. 113–115.
411. Żurek Sławomir J[acek], *Żydzi w literaturze. XII Ogólnopolska Konferencja Pracowników Naukowych i Studentów (Katowice 21–23 IV 1999)*, R. 2: 1999, nr 1, s. 117–119.

F. Pro Memoria

412. Bogusz Robert, *Dr Bogusława Czajecka (1938–2003)*, R. 6: 2003, nr 2, s. 128–129.

413. Gąsiorowski Stefan, *Profesor Maurycy Horn (1917–2000). Historyk dziejów Polski i Żydów polskich*, R. 3: 2000, nr 2, s. 292–294.
414. Grinberg Daniel, *Profesor Maurycy Horn (16 XI 1917, Wiedeń – 12 XI 2000, Warszawa)*, R. 3: 2000, nr 2, s. 291–292.
415. Nowogórski Przemysław, *Józef Tadeusz Milik (1922–2006)*, R. 9: 2006, nr 1, s. 183–185.
416. *Pamięci Jana Karskiego...*, Redakcja, R. 3: 2000, nr 1, s. I–II.
417. Piątkowski Sebastian, *Adam Penkalla (17 XI 1944 – 24 VII 2003)*, R. 7: 2004, nr 1, s. 164–167.
418. Pilarczyk Krzysztof, *Dora Kacnelson (19 IV 1921 – 1 VII 2003)*, R. 7: 2004, nr 1, s. 163–164.
419. [Pilarczyk Krzysztof] K.P., *Pamięci Ireny Sendlerowej...*, R. 11: 2008, nr 1, s. I–II nlb.
420. Sikora Tomasz, *Andrzej Wierciński (22 IV 1930 – 8 XII 2003)*, R. 7: 2004, nr 1, s. 167–169.
421. Wodziński Marcin, *Prof. dr hab. Jerzy Woronczak (1923–2003)*, R. 6: 2003, nr 2, s. 125–128.

G. Artykuły recenzyjne / Review Articles

422. Bejda Wojciech, *Trudne sąsiedztwo Rzymu i Jerozolimy*, R. 11: 2008, nr 2, s. 315–325 (Martin Goodman, *Rzym i Jerozolima. Zderzenie antycznych cywilizacji*, tłum. Olga Zienkiewicz, Warszawa 2007).
423. Bilewicz Aleksandra, *Żydzi sefardyjscy jako „współtwórcy atlantyckiego świata”*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 329–336 (Henryk Szlajfer, *Współtwórcy atlantyckiego świata. Nowi chrześcijanie i Żydzi w gospodarce kolonialnej Ameryki Łacińskiej XVI–XVII wieku*, Warszawa 2018).
424. Brzoza Czesław, *Sprawy żydowskie w latach międzywojennych w parlamencie i poza nim*, R. 9: 2006, nr 1, s. 223–230 (Szymon Rudnicki, *Żydzi w parlamencie II Rzeczypospolitej*, Warszawa 2004).
425. Grabski August, *Problemy z „Żydokomuną” Pawła Śpiewaka*, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 211–238 (Paweł Śpiewak, *Żydokomuna*, Warszawa 2012).
426. Jagodzińska Agnieszka, *Badania nad konwersją: nowe trendy, metody, wyzwania*, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 425–436, abstr.
427. Jagodzińska Agnieszka, *Czy Sandauer jest dziś możliwy? Rzecz o asymilacji i allosemityzmie*, R. 9: 2006, nr 1, s. 231–237 (Artur Sandauer, *On the Situation of the Polish Writer of Jewish Descent in the Twentieth Century*, tłum. z pol. Abe i Sarah Shenitzer, Jerusalem 2005).

428. Kijek Kamil, *Istotność marginesu, czyli wyparte wątki w historiografii Żydów i studiów żydowskich w Polsce. Uwagi wokół polskiego wydania książki Mordechaja Canina „Przez ruiny i zgliszcza”*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 337–353 (Mordechaj Canin, *Przez ruiny i zgliszcza. Podróż po stu zgladzonych gminach żydowskich w Polsce*, tłum. Monika Adamczyk-Garbowska, Warszawa 2018).
429. Kozłowska Magdalena, *Najnowsze publikacje w języku polskim poświęcone dziejom Bundu. Próba przeglądu*, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 425–432.
430. Kruszniewska Jolanta, Łagodzińska-Pietras Anna, *Najnowsze studia polskojęzyczne nad prasą żydowską na ziemiach polskich. Przegląd badań*, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 143–154.
431. Krzywiec Grzegorz, *O konsekwencjach II wojny światowej i zagłady Żydów dla stosunków polsko-żydowskich. Nowe ujęcia*, R. 16: 2013, nr 2, s. 187–203 (*Następstwa zagłady Żydów. Polska 1944–2010*, red. Feliks Tych, Monika Adamczyk-Garbowska, Lublin 2011; Marcin Zaremba, *Wielka trwoga. Polska 1944–1947. Ludowa reakcja na kryzys*, Kraków 2012; Joanna Tokarska-Bakir, *Okrzyki pogromowe. Szkice z antropologii historycznej Polski lat 1939–1945*, Wołowiec 2012).
432. Ligęza Wojciech, *Poezja Wata i Grynberga wobec odzyskiwanego dziedzictwa*, R. 9: 2006, nr 1, s. 239–245 (Sławomir Żurek, *Synowie księżycy. Zapisy poetyckie Aleksandra Wata i Henryka Grynberga w świetle tradycji i teologii żydowskiej*, Lublin 2004).
433. Lipiński Edward, *Circumcision in Antiquity*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 351–367 (Simon Claude Mimouni, *La circoncision dans le monde judéen aux époques grecque et romaine: Histoire d'un conflit interne au judaïsme*, Paris–Louvain 2007).
434. Lipiński Edward, *Język ugarycki a hebrajszczyzna ksiąg biblijnych*, R. 11: 2008, nr 2, s. 301–307 (Antoni Tronina, *Podstawy gramatyki języka ugaryckiego z dodatkiem wyboru tekstów i słownikiem*, Kielce 2006).
435. Lipiński Edward, *The Province Judah and Jews in the Achaemenid Empire*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 360–379 (Michael Heltzer, *The Province Judah and Jews in Persian Times (Some Connected Questions of the Persian Empire)*, Tel Aviv 2008).
436. Łętocha Rafał, *Prasa katolicka a antysemityzm w Polsce międzywojennej w ujęciu Ronalda Modrasa*, R. 9: 2006, nr 1, s. 215–222 (Ronald Modras, *Kościół katolicki i antysemityzm w Polsce w latach 1933–1939*, Kraków 2004).

437. Majdanik Piotr, *Wielość a spójność. Obraz historii filozofii żydowskiej*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 331–349 (*Historia filozofii żydowskiej*, oprac. Daniel H. Frank, Oliver Leaman, tłum. Paweł Sajdek, Kraków 2009).
438. Mrozek Andrzej, *Manuskrypty hebrajskie w Bibliotece Watykańskiej*, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 381–391 (*Hebrew Manuscripts in the Vatican Library*, ed. Benjamin Richler, Città del Vaticano 2008).
439. Olbrycht Marek Jan, *Religie starożytnego Bliskiego Wschodu w nowym ujęciu*, R. 11: 2008, nr 2, s. 309–314 (*Religie starożytnego Bliskiego Wschodu*, red. Krzysztof Pilarczyk, Jan Drabina, Kraków 2008).
440. Pielą Marek, *Dwujęzyczne wydanie Pięcioksięgu*, R. 7: 2004, nr 1, s. 171–181 (*Hebrajsko-polski Stary Testament. Pięcioksiąg. Przekład interlinearny z kodami gramatycznymi, transliteracją oraz indeksem rdzeni*, oprac. Anna Kuśmirek, Warszawa 2004).
441. Pielą Marek, *Nowy przekład Księgi Rodzaju*, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 173–183 (*Chamisza Chumsze Tora – Chumasz Pardes Lauder. Księga Pierwsza. Bereszit*, oprac. Sacha Pecaric, Ewa Gordon, Kraków 2001).
442. Pielą Marek, *O najnowszym przekładzie Psalmów*, R. 9: 2006, nr 1, s. 191–214 (*Pismo Święte Nowego Testamentu i Psalmi. Najnowszy przekład z języków oryginalnych z komentarzem*, Częstochowa 2005).
443. Pilarczyk Krzysztof, *Leksykon dziejów i kultury Żydów w Polsce*, R. 5: 2002, nr 1, s. 153–159 (*Żydzi w Polsce. Dzieje i kultura. Leksykon*, red. Jerzy Tomaszewski, Andrzej Żbikowski, Warszawa 2001).
444. Świeżyński Adam, *O śmierci i ponownych narodzinach filozofii żydowskiej*, R. 13: 2010, nr 1, s. 113–122 (Norbert M. Samuelson, *Jewish Faith and Modern Science: On the Death and Rebirth of Jewish Philosophy*, Lanham 2009).
445. Trojański Piotr, *Najnowsza historia Izraela w ujęciu A. Chojnowskiego i J. Tomaszewskiego*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 179–190 (Andrzej Chojnowski, Jerzy Tomaszewski, *Izrael*, Warszawa 2001).
446. Weeks Theodore R., *Antisemitism in the Polish Lands*, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 155–164 (Małgorzata Domagalska, *Zatrute ziarno: Proza antysemityczna na łamach „Roli” (1883–1912)*, Warszawa 2015; Grzegorz Krzywiak, *Polska bez Żydów: Studia z dziejów idei, wyobrażeń i praktyk antysemitycznych na ziemiach polskich początku XX wieku (1905–1914)*, Warszawa 2017; Maciej Moszyński, *Antysemityzm w Królestwie Polskim: Narodziny nowoczesnej ideologii antyżydowskiej (1864–1914)*, Poznań 2017).

447. Wróbel Piotr J., *Modern Syntheses of Jewish History in Poland: A Review*, trans. Jack Ramsey Zagorski, 2017, Special English Issue, s. 117–130 (<https://www.ejournals.eu/SJ/2017/Special-English-Issue/>).
448. Wróbel Piotr J., *Współczesne syntezy dziejów Żydów w Polsce. Próba przeglądu*, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 317–330.
449. Ziębińska[-Witek] Anna, *Nauka na usługach ludobójstwa*, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 191–198 (Edwin Black, *IBM i Holocaust*, Warszawa 2001).

H. Recenzje / Reviews

450. Aleksium Natalia, *Conscious History: Polish Jewish Historians before the Holocaust*, London 2021 (Rec. Kamil Kijek, Vol. 24: 2021, nr 2, s. 535–542).
451. Aleksium Natalia, *Dokąd dalej? Ruch syjonistyczny w Polsce (1944–1950)*, Warszawa 2002 (Rec. Rafał Łętocha, R. 6: 2003, nr 2, s. 140–142).
452. *Anda Eker. Miłość stracona*, red. Maria Antosik-Piela, Eugenia Prokop-Janiec, Kraków 2017 (Rec. Agnieszka Jagodzińska, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 184–187).
453. Arad Yitzhak, *Belzec, Sobibor, Treblinka: The Operation Reinhard Death Camps*, Bloomington 1999 (Rec. Witold Tomasz Chrostowski, R. 3: 2000, nr 2, s. 316–318).
454. Balakirsky Katz Maya, *Drawing the Iron Curtain: Jews and the Golden Age of Soviet Animation*, New Brunswick 2016 (Rec. Renata Piątkowska, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 229–234).
455. Bendowska Magdalena, *Doktor Jan, Amsterdam polskich Żydów. Stare druki hebrajskie ze zbiorów Żydowskiego Instytutu Historycznego*, Warszawa 2016 (Rec. Andrzej Trzeciński, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 331–335).
456. Berendt Grzegorz, *Żydzi na terenie Wolnego Miasta Gdańska w latach 1920–1945 (Działalność kulturalna, polityczna i socjalna)*, Gdańsk 1997 (Rec. Elżbieta Alabrudzińska, R. 2: 1999, nr 1, s. 142–146).
457. *Bibliografia historii i kultury Żydów w Polsce za rok 1994*, oprac. Stefan Gaśiorowski, Kraków 2002 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 5: 2002, nr 1, s. 168–171).
458. Boršić Luka, Skuhala Karasman Ivana, *Naše žene: Leksikon znamenitih žena Hrvatske od X. do XX. stoljeća*, Zagreb 2016 (Rec. Katarzyna Taczyńska, Vol. 21: 2018, nr 1, s. 203–207).

459. Buber Martin, *Gog i Magog. Kronika chasydzka*, tłum. i wstęp Jan Garewicz, Warszawa 1999 (Rec. Michał Galas, R. 3: 2000, nr 1, s. 132–134).
460. Buchen Tim, *Antisemitismus in Galizien: Agitation, Gewalt und Politik gegen Juden in der Habsburgermonarchie um 1900*, Berlin 2012 (Rec. Daniel Grinberg, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 389–392).
461. Budnitskii Oleg, *Russian Jews Between the Reds and the Whites, 1917–1920*, trans. Timothy J. Portice, Philadelphia 2012 (Rec. Konrad Zieliński, R. 16: 2013, nr 1, s. 143–152).
462. Budzioch Dagmara, *Zdobione zwoje Estery ze zbiorów Żydowskiego Instytutu Historycznego na tle tradycji dekorowania megilot Ester w XVII i XVIII wieku*. T. 1: *Zarys problematyki*. T. 2: *Reprodukcje*, Warszawa 2019 (Rec. Renata Piątkowska, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 214–218).
463. Burnett Stephen G., *Christian Hebraism in the Reformation Era (1500–1660): Authors, Books, and the Transmission of Jewish Learning*, Leiden–Boston 2012 (Rec. Rajmund Pietkiewicz, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 239–246).
464. Cała Alina, *Żyd – wróg odwieczny? Antysemityzm w Polsce i jego źródła*, Warszawa 2012 (Rec. Grzegorz Krzywiec, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 257–264).
465. *Christianity in Jewish Terms*, eds. Tikva Frymer-Kensky, David Novak, Peter Ochs, David Fox Sandmel, Michael A. Signer, Boulder 2000 (Rec. Ewa Mroczek, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 204–208).
466. Ciecieląg Jerzy, *Żydzi w europejskiej części Cesarstwa Rzymskiego*, Kraków–Mogilany 2013 (Rec.: Mariusz Rosik, R. 17: 2014, nr 1, s. 209–211; Krystyna Stebnicka, R. 17: 2014, nr 1, s. 211–217).
467. *Cmentarze żydowskie, synagogi i domy modlitwy w Polsce w latach 1944–1966 (wybór materiałów)*, oprac. Kazimierz Urban, Kraków 2007 (Rec. Artur Szyndler, R. 10: 2007, nr 1, s. 149–152).
468. Cohen Richard I., Rajner Mirjam, *Samuel Hirszenberg, 1865–1908: A Polish Jewish Artist in Turmoil*, London 2022 (Rec. Małgorzata Stolarska-Fronia, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 354–360).
469. Cygielman Shmuel A. Arthur, *Jewish Autonomy in Poland and Lithuania until 1648 (5408): Selected Documents on the Autonomy of the Jewish Community in Poland and Lithuania*, Jerusalem 1997 (Rec. Stefan Gąsiorowski, R. 1: 1998, nr 2, s. 288–290).
470. Dan Joseph, *The ‘Unique Cherub’ Circle: A School of Mystics and Esoterics in Medieval Germany*, Tübingen 1999 (Rec. Tomasz Sikora, R. 2: 1999, nr 2, s. 281–288).

471. Dohmen Christoph, Stemberger Günter, *Hermeneutyka Biblii żydowskiej i Starego Testamentu*, tłum. Michał Szczepaniak, Kraków 2008 (Rec. Wojciech Kosior, R. 11: 2008, nr 1, s. 167–169).
472. Doktor Jan, *Bracia, obcy czy współobywatele? Debaty chrześcijańskie na temat judaizmu i jego wyznawców w Europie do początków XIX wieku*, Warszawa 2019 (Rec. Stefan Gaśniorowski, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 203–208).
473. Doktor Jan, *Początki chasydyzmu polskiego*, Wrocław 2004 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 315–317).
474. Doktor Jan, *Śladami Mesjasza-apostaty. Żydowskie ruchy mesjańskie w XVII i XVIII wieku a problem konwersji*, Wrocław 1998 (Rec. Michał Galas, R. 2: 1999, nr 2, s. 288–291).
475. *Dokumenty po historii i kulturze żydów w archiwach Belarii. Putewoditel*, red. M[ark] S[emenowicz] Kupowieckij, E[wgenij] M[ichajłowicz] Sawickij, M[arek] Web, Moskwa 2003 (Rec. Artur Markowski, R. 6: 2003, nr 2, s. 137–140).
476. *Ebraismo e letteratura*, red. Stefano Manferlotti, Marisa Squillante, Napoli 2008 (Rec. Edward Lipiński, R. 13: 2010, nr 2, s. 375–376).
477. Fijałkowski Paweł, *Warszawska społeczność żydowska w okresie stanisławowskim 1764–1795. Rozwój w dobie wielkich zmian*, Warszawa 2016 (Rec. Przemysław Zarubin, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 438–443).
478. Giovannini Adalberto, Grzybek Erhard, *Der Prozess Jesu: Jüdische Justizautonomie und römische Strafgewalt. Eine philologisch-verfassungsgeschichtliche Studie*, Munich 2008 (Rec. Edward Lipiński, R. 13: 2010, nr 2, s. 377–378).
479. Goldenberg Robert, *The Nations That Know Thee Not: Ancient Jewish Attitudes towards Other Religions*, Sheffield 1997 (Rec. Wojciech Bejda, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 199–204).
480. Gonczarok Mosze, *Oczerki po historii żydowskiego anarchistycznego dżyżenija (idysz-anarchizm)*, Jerusalem 1998 (Rec. Daniel Grinberg, R. 2: 1999, nr 1, s. 140–142).
481. Gorlińska Dobrochna, *Żydzi w administracji skarbowej polskich władców czasu rozbitcia dzielnicowego*, Kraków 2015 (Rec. Marcin Starzyński, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 433–438).
482. Gross Natan, *Film żydowski w Polsce*, Kraków 2002 (Rec. Daniel Grinberg, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 185–187).
483. Gruen Erich, *Heritage and Hellenism: The Reinvention of Jewish Tradition*, Berkeley–Los Angeles–London 1998 (Rec. Wojciech Bejda, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 206–210).

484. Haumann Heiko, *Historia Żydów w Europie Środkowej i Wschodniej*, tłum. Cezary Jenne, Warszawa 2000 (Rec. Stefan Gąsiorowski, R. 3: 2000, nr 2, s. 305–308).
485. *Hebrajsko-polski Stary Testament. Księga Rodzaju: wydanie interlinearne z kodami gramatycznymi, transkrypcją oraz indeksem rdzeni*, tłum. i oprac. Anna Kuśmirek, Warszawa 2000 (Rec. Marek Piela, R. 3: 2000, nr 1, s. 123–126).
486. Hoffman Henryk, *Z Drohobycza do Ziemi Obiecanej*, Lublin 1999 (Rec. Karolina Mendocha, R. 3: 2000, nr 1, s. 138–141).
487. Ignatowski Grzegorz, *Kościół wobec przejawów antysemityzmu*, Łódź 1999 (Rec. Anna Łysiak, R. 3: 2000, nr 1, s. 127–132).
488. Iluk Jan, *Żydowska politeja i Kościół w Imperium Rzymskim u schyłku antyku*. T. 1: *Jana Chryzostoma kapłana Antiochii mowy przeciwko judaizantom i Żydom*, Gdańsk 2006 (Rec. Przemysław Piwowarczyk, R. 10: 2007, nr 1, s. 127–130).
489. Iluk Jan, *Żydowska politeja i Kościół w Imperium Rzymskim u schyłku antyku*. T. 2: *Żydowska antyewangelia. Antyczna tradycja i nowożytne trwanie*, Gdańsk 2010 (Rec. Andrzej Mrozek, R. 14: 2011, nr 1, s. 213–217).
490. Jagodzińska Agnieszka, „Duszozbawcy”? *Misje i literatura Londyńskiego Towarzystwa Krzewienia Chrześcijaństwa wśród Żydów w latach 1809–1939*, Kraków–Budapeszt 2017 (Rec. Agata Rybińska, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 165–169).
491. Jan Chryzostom, *Mowy przeciwko judaizantom i Żydom. Przeciwno Żydom i Hellenom*, tłum. Jan Iluk, Kraków 2007 (Rec. Przemysław Piwowarczyk, R. 10: 2007, nr 1, s. 127–130).
492. Jaruzelska Izabela, *Amos and the Officialdom in the Kingdom of Israel: The Socio-Economic Position of the Officials in the Light of the Biblical, the Epigraphic and Archaeological Evidence*, Poznań 1998 (Rec. Maria Kantor, R. 2: 1999, nr 1, s. 135–137).
493. *Jerozolima w kulturze europejskiej. Materiały z konferencji zorganizowanej w Instytucie Sztuki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie w dniach 14–17 maja 1996*, red. Piotr Paszkiewicz, Tadeusz Zadrozny, Warszawa 1997 (Rec. Jacek Friedrich, R. 1: 1998, nr 1, s. 110–113).
494. *The Jewish Oil Magnates of Galicia*. [Part One:] Valerie Schatzker, *The Jewish Oil Magnates: A History, 1853–1945*, and [Part Two:] *The Jewish Oil Magnates: A Novel by Julien Hirszhaut*, trans. Miriam Dashkin

- Beckerman, ed. Valerie Schatzker, Montreal & Kingston–London–Ithaca 2015 (Rec. Frank Sysyn, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 362–366).
495. *Jüdische Gemeindestatuten aus dem aschkenasischen Kulturraum 1650–1850*, wyd. Stefan Litt, Göttingen 2014 (Rec. Anna Michałowska-Mycielska, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 353–356).
496. Kalinowska-Wójcik Barbara, *Między Wschodem i Zachodem. Ezechiel Zivier (1868–1925). Historyk i archiwista*, Katowice 2015 (Rec. Janusz Spyra, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 446–450).
497. Kałowska Sabina Rachel, *Uciekać, aby żyć*, Lublin 2000 (Rec. Karolina Mendocha, R. 3: 2000, nr 1, s. 138–141).
498. Kapera Zdzisław J[an], Feather Robert, *Doyen of the Dead Sea Scrolls: An in Depth Biography of Józef Tadeusz Milik (1922–2006)*, Kraków–Mogilany 2011 (Rec. Andrzej Mrozek, R. 14: 2011, nr 2, s. 403–407).
499. *Katalog judaików – starych druków w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie z dawnej Pruskiej Biblioteki Państwowej w Berlinie, z faksymiliami wybranych elementów opisanych druków. Catalogue of Judaica: Old Prints of the Collection of the Jagiellonian Library in Kraków from the Former Prussian State Library in Berlin, with Facsimiles of Selected Elements of the Described Prints*, oprac./ed. Krzysztof Pilarczyk, Kraków 2011 (Rec. Andrzej Trzciniński, R. 14: 2011, nr 2, s. 410–412).
500. Kaźmierczyk Adam, *Rodzilem się Żydem... Konwersje Żydów w Rzeczypospolitej XVII–XVIII wieku*, Kraków 2015 (Rec. Tomasz Wiślicz, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 389–394).
501. Kertzer David I., *Antisemitismo popolare e inquisizione negli Stati Pontifici, 1815–1858*, Roma 2006 (Rec. Jerzy Tomaszewski, R. 9: 2006, nr 1, s. 257–259).
502. Kichelewski Audrey, *Ocalali. Żydzi polscy po Zagładzie*, tłum. z jęz. franc. Katarzyna Marczevska, Natalia Krasicka, Warszawa 2021 (Rec. Ewa Węgrzyn, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 370–375).
503. Kobylarz Renata, *Walka o pamięć. Polityczne aspekty obchodów rocznicy powstania w getcie warszawskim 1944–1989*, Warszawa 2009 (Rec. Sławomir Buryła, R. 13: 2010, nr 1, s. 123–126).
504. *Kohelet wraz z komentarzem „Meam loez”*, tłum. Sacha Pecaric, Urszula Krawczyk, Kraków 2007 (Rec. Wojciech Kosior, R. 11: 2008, nr 1, s. 174–177).
505. Kościelniak Krzysztof, *Złe duchy w Biblii i Koranie. Wpływ demonologii biblijnej na koraniczne koncepcje szatana w kontekście oddziaływań religii starożytnych*, Kraków 1999 (Rec. Jerzy Woźniak, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 193–196).

506. *Księga Słów Pańskich: ezoteryczne wykłady Jakuba Franka*, oprac. i komentarze Jan Doktor, t. 1–2, Warszawa 1997 (Rec. Michał Galas, R. 1: 1998, nr 1, s. 113–116).
507. Kula Marcin, *Autoportret rodziny X. Fragment żydowskiej Warszawy lat międzywojennych*, Warszawa 2007 (Rec. Jerzy Tomaszewski, R. 10: 2007, nr 1, s. 139–143).
508. Kuryłowicz Marek, *Prawa antyczne. Wykłady z historii najstarszych praw świata*, Lublin 2006 (Rec. Edward Lipiński, R. 13: 2010, nr 2, s. 379–383).
509. Kuznitz Cecile Esther, *YIVO and the Making of Modern Jewish Culture: Scholarship for the Yiddish Nation*, New York 2014 (Rec. Kamil Kijek, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 408–413).
510. Landau-Czajka Anna, *Syn będzie Lech... Asymilacja Żydów w Polsce międzywojennej*, Warszawa 2006 (Rec. Jerzy Tomaszewski, R. 10: 2007, nr 1, s. 135–139).
511. Lévy Joseph J., Cohen Yolande, *Żydzi sefardyjscy – odyseja sefardyjskich Żydów od czasów inkwizycji do naszych dni, 1492–1992*, tłum. Krzysztof Pruski, Warszawa 2005 (Rec. Przemysław Niedośpiał, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 314–315).
512. Lisek Joanna, *Kol isze – głos kobiet w poezji jidysz (od XVI w. do 1939 r.)*, Sejny 2018 (Rec. Joanna Nalewajko-Kulikow, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 209–213).
513. *Literatura polska wobec Zagłady (1939–1968)*, red. Sławomir Buryła, Dorota Krawczyńska, Jacek Leociak, Warszawa 2012 (Rec. Piotr Krupiński, [R. 17: 2014, nr 2, s. 402–406]).
514. Łach Józef Błażej, *Księgi 1–2 Królów. Wstęp – przekład z oryginału – komentarz – ekskursusy*, Poznań 2007 (Rec. Andrzej Mrozek, R. 11: 2008, nr 1, s. 161–166).
515. Ługowska Urszula, Grabski August, *Trockizm. Doktryna i ruch polityczny*, Warszawa 2003 (Rec. Rafał Łętocha, R. 6: 2003, nr 2, s. 142–144).
516. Maciejko Paweł, *The Mixed Multitude: Jacob Frank and the Frankist Movement, 1755–1816*, Philadelphia 2011 (Rec. Agnieszka Jagodzińska, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 252–256).
517. Magid Shaul, *Hasidism Incarnate: Hasidism, Christianity, and the Construction of Modern Judaism*, Stanford 2015 (Rec. Wojciech Tworek, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 187–190).
518. *Magische Texte aus der Kairoer Geniza*, Bd. 3, Hrsg. Peter Schäfer, Shaul Shaked, Tübingen 1999 (Rec. Tomasz Sikora, R. 3: 2000, nr 2, s. 304–305).

519. Maier Johann, *Między Starym a Nowym Testamentem. Historia i religia w okresie drugiej świątyni*, tłum. z jęz. niem. Ewa Marszał, Jerzy Zakrzewski, Kraków 2002 (Rec. Andrzej Mrozek, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 189–193).
520. Majmonides, *Przewodnik błędzących. Cz. 1*, tłum. Urszula Krawczyk, Henryk Halkowski, oprac. Sacha Pecaric, Kraków 2008 (Rec. Piotr Majdanik, R. 11: 2008, nr 1, s. 169–173).
521. Makowski Krzysztof A., *Siła mitu. Żydzi w Poznańskim w dobie zaborów w piśmiennictwie historycznym*, Poznań 2004 (Rec. Wiesław Caban, R. 7: 2004, nr 2, s. 370–372).
522. *Małżeństwo z rozsądku? Żydzi w społeczeństwie dawnej Rzeczypospolitej*, red. Anna Michałowska-Mycielska, Marcin Wodziński, Wrocław 2007 (Rec. Lidia Wasik, R. 11: 2008, nr 1, s. 181–186).
523. Marcinkowska Halina Hila, *Wieczni tułacze. Powojenna emigracja polskich Żydów*, Warszawa 2019 (Rec. Ewa Węgrzyn, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 452–455).
524. Markowski Artur, *Przemoc antyżydowska i wyobrażenia społeczne. Pogrom białostocki 1906 roku*, Warszawa 2018 (Rec. Daniel Grinberg, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 355–358).
525. Maślak-Maciejewska Alicja, *Modlili się w Templu. Krakowscy Żydzi postępowi w XIX wieku. Studium społeczno-religijne*, Kraków 2018 (Rec. Tomasz Kizwalter, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 358–361).
526. Maślak-Maciejewska Alicja, *Rabin Szymon Dankowicz (1834–1910) – życie i działalność*, Kraków–Budapeszt 2013 (Rec. Agnieszka Jagodzińska, [R. 17: 2014, nr 2, s. 397–401]).
527. *Materiały źródłowe do dziejów Żydów w księgach grodzkich lubelskich z doby panowania Augusta II Sasa 1697–1733*, oprac. Henryk Gmiterek, Lublin 2001; *Materiały źródłowe do dziejów Żydów w księgach grodzkich lubelskich z doby panowania Michała Korybuta Wiśniowieckiego i Jana III Sobieskiego 1669–1697*, oprac. Henryk Gmiterek, Lublin 2003 (Rec. Jadwiga Muszyńska, R. 6: 2003, nr 2, s. 133–137).
528. [Materiały...] *Материалы Одиннадцатой Ежегодной Международной Междисциплинарной Конференции по иудаике*, t. 1–2, Moskwa 2004 (Rec. Daniel Grinberg, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 309–312).
529. Matusiak Eliza, Bachura-Wojtasik Joanna, *Brzmienie Holocaustu. O reprezentacjach Zagłady w sztuce radiowej*, Łódź 2020 (Rec. Anna Rozenfeld, Vol. 25: 2022, nr 1, s. 197–201).

530. Meir Natan M., *Stepchildren of the Shtetl: The Destitute, Disabled, and Mad of Jewish Eastern Europe, 1800–1939*, Stanford 2020 (Rec. Katarzyna Kaczyńska, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 265–270).
531. Méléze Modrzejewski Józef, *Żydzi nad Nilem. Od Ramzesa II do Hadriana*, tłum. z jęz. franc. Joanna Olkiewicz, Kraków 2000 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 3: 2000, nr 2, s. 295–297).
532. Meynet Roland, *Wprowadzenie do hebrajskiej retoryki biblijnej*, Kraków 2001 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 225–226).
533. Michałowska[-Mycielska] Anna, *Między demokracją a oligarchią. Władze gmin żydowskich w Poznaniu i Swarzędzu (od połowy XVII do końca XVIII wieku)*, Warszawa 2000 (Rec. Jacek Krupa, R. 3: 2000, nr 2, s. 309–312).
534. Michałowska-Mycielska Anna, *Sejm Żydów litewskich (1623–1764)*, Warszawa 2014 (Rec. Stefan Gąsiorowski, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 335–340).
535. Michlic Joanna Beata, *Piętno Zagłady. Wojenna i powojenna historia oraz pamięć żydowskich dzieci ocalałych w Polsce*, tłum. z jęz. ang. Adam Musiał, Warszawa 2020 (Rec. Martyna Grądzka-Rejak, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 361–369).
536. Mikołajczyk Mirosław, *Bibliografia dialogu chrześcijańsko-żydowskiego w Polsce z lat 1945–1995*, red. Waldemar Chrostowski, Warszawa 1997 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 1: 1998, nr 1, s. 126–130).
537. *Mojżesz Wascercug (ok. 1760–1832) i jego pamiętnik*, wstęp i oprac. Anna Michałowska-Mycielska, tłum. Aleksandra Czarnecka, Warszawa 2022 (Rec. Aleksandra Oniszczyk, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 349–353).
538. Molisak Alina, *Judaizm jako los. Rzecz o Bogdanie Wojdowskim*, Warszawa 2004 (Rec. Sławomir Jacek Żurek, R. 9: 2006, nr 1, s. 259–261).
539. Muszyńska Jadwiga, *Żydzi w miastach województwa sandomierskiego i lubelskiego w XVIII wieku. Studium osadnicze*, Kielce 1998 (Rec. Zenon Guldon, R. 2: 1999, nr 1, s. 137–139).
540. Nadler Steven, *Think Least of Death: Spinoza on How to Live and How to Die*, Princeton–Oxford 2020 (Rec. Adam Lipszyc, *Żydowski naturalista potrzebny od zaraz!*, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 437–441).
541. Naimark-Goldberg Natalie, *Jewish Women in Enlightenment Berlin*, Oxford–Portland 2013 (Rec. Anna Michałowska-Mycielska, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 348–353).
542. Nalewajko-Kulikow Joanna, *Mówić we własnym imieniu. Prasa jidyszowa a tworzenie żydowskiej tożsamości narodowej (do 1918 roku)*, Warszawa 2016 (Rec. Adam Kopciowski, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 169–174).

543. Natkowska Monika, *Numerus clausus, getto ławkowe, numerus nullus, „paragraf aryjski”*. *Antysemityzm na Uniwersytecie Warszawskim 1931–1939*, Warszawa 1999 (Rec. Anna Łysiak, R. 3: 2000, nr 2, s. 312–315).
544. Ochman[n] Jerzy, *Filozofia oświecenia żydowskiego*, Kraków 2000 (Rec. Daniel Grinberg, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 210–214).
545. Ogonowski Jerzy, *Sytuacja prawna Żydów w Rzeczypospolitej Polskiej 1918–1939*, Warszawa 2012 (Rec. Jerzy Tomaszewski, R. 16: 2013, nr 2, s. 225–227).
546. Opoczyński Perec, *Reportaże z warszawskiego getta*, tłum. i oprac. Monika Polit, Warszawa 2009 (Rec. Sławomir Buryła, R. 13: 2010, nr 1, s. 126–130).
547. Pankowski Rafał, *Rasizm a kultura popularna*, Warszawa 2006 (Rec. Piotr Kendziorak, R. 10: 2007, nr 1, s. 144–149).
548. [Pfefer] פפר אנשיל, בין תורה לדרך ארץ. כיצד צמחה הקהילה החרדית-לאומית מועדות 2007. פניה, ירושלים 2007 / Pfefer Anshel, *The Origins and Future Course of the National-Haredi Public*, Jerusalem 2007 (Rec. Artur Skorek, R. 11: 2008, nr 1, s. 189–192).
549. *Pianista* (The Pianist), Polska–Niemcy–Francja 2002, reż. Roman Polański (Rec. Daniel Grinberg, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 187–189).
550. Pietkiewicz Rajmund, *W poszukiwaniu „szczyrego słowa Bożego”. Recepcja zachodnioeuropejskiej hebraistyki w studiach chrześcijańskich w Rzeczypospolitej doby renesansu*, Wrocław 2011 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 14: 2011, nr 2, s. 407–409).
551. Pilarczyk Krzysztof, *Leksykon drukarzy ksiąg hebrajskich w Polsce z bibliografią polono-judaików w językach żydowskich (XVI–XVIII wiek)*, Kraków 2004 (Rec. Krzysztof Migoń, R. 7: 2004, nr 2, s. 365–369).
552. *Pogromy Żydów na ziemiach polskich w XIX i XX wieku*. T. 1: *Literatura i sztuka*, red. Sławomir Buryła; T. 2: *Studia przypadków (do 1939 roku)*, red. Kamil Kijek, Artur Markowski, Konrad Zieliński; T. 3: *Historiografia, polityka, recepcja społeczna (do 1939 roku)*, red. Kamil Kijek, Artur Markowski, Konrad Zieliński; T. 4: *Holokaust i powojnie (1939–1946)*, red. August Grabski, Warszawa 2018–2019 (Rec. David Engel, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 219–223).
553. Polonsky Antony, *The Jews in Poland and Russia*, t. 1–3, Oxford–Portland 2010–2012 (Rec. Natalia Aleksium, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 375–385).
554. *Polski słownik judaistyczny. Dzieje, kultura, religia, ludzie*, t. 1–2, oprac. Zofia Borzymińska, Rafał Żebrowski, Warszawa 2003 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 7: 2004, nr 1, s. 183–185).

555. Portnoy Eddy, *Bad Rabbi: And Other Strange but True Stories from the Yiddish Press*, Stanford 2017 (Rec. Piotr Nazaruk, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 179–183).
556. *Prasa Żydów polskich. Od przeszłości do terażniejszości*, red. Agnieszka Karczewska, Sławomir Jacek Żurek, Lublin 2016 (Rec. Adam Kopicowski, Vol. 22: 2019, nr 1, s. 174–179).
557. Raskin Dwojra, *Ks. Profesor Alojzy Ludwik Chiarini w Warszawie (ze szczególnym uwzględnieniem jego stosunku do Żydów)*, oprac., wstęp i posłowie Paweł Fijałkowski, Warszawa 2012 (Rec. Tomasz Kizwalter, R. 17: 2014, nr 1, s. 218–221).
558. Redlich Shimon, *Razem i osobno. Polacy, Żydzi, Ukraińcy w Brzeżanach 1919–1945*, Sejny 2002 (Rec. Waław Wierzbieniec, R. 7: 2004, nr 1, s. 189–193).
559. Reichert El[i]yahou, *L'hébreu israélien. Précis de grammaire*, Bruxelles 2008 (Rec. Edward Lipiński, R. 14: 2011, nr 1, s. 217–219).
560. Reif Stefan C., *A Jewish Archive from Old Cairo: The History of Cambridge University's Genizah Collection*, Richmond, Surrey 2000 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 3: 2000, nr 2, s. 302–304).
561. Rejduch-Samkowa Izabella, Samek Jan, *Dawna sztuka żydowska w Polsce*, Warszawa 2002 (Rec. Przemysław Nowogórski, R. 7: 2004, nr 2, s. 361–364).
562. Rędziński Kazimierz, *Żydowskie szkolnictwo świeckie w Galicji w latach 1813–1918*, Częstochowa 2000 (Rec.: Agnieszka Graboń, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 215–218; Małgorzata Śliż, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 196–198).
563. Ronen Shoshana, *A Prophet of Consolation on the Threshold of Destruction: Yehoshua Ozjasz Thon, an Intellectual Portrait*, Warsaw 2015 (Rec. Alicja Maślak-Maciejewska, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 403–408).
564. Rosik Mariusz, *Judaizm u początków ery chrześcijańskiej*, Wrocław 2003 (Rec. Jerzy Ciecieląg, R. 6: 2003, nr 2, s. 131–133).
565. Rosman Moshe, *Jak pisać historię żydowską?*, tłum. i red. Agnieszka Jagodzińska, Wrocław 2011 (Rec. Anna Ziębińska-Witek, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 246–252).
566. *Rozmaite adnotacje, przypadki, czynności i anekdoty Pańskie*, wstęp, oprac. i przygot. do druku Jan Doktor, Warszawa 1996 (Rec. Michał Galas, R. 1: 1998, nr 1, s. 113–116).
567. Ruta Magdalena, *Bez Żydów? Literatura jidysz w PRL o Zagładzie, Polsce i komunizmie*, Kraków–Budapeszt 2012 (Rec. Grzegorz Berendt, R. 17: 2014, nr 1, s. 221–228).

568. Rybińska Agata, *Granice integracji. Religijność Żydów wrocławskich w drugiej połowie XIX wieku (1854–1890)*, Wrocław 2017 (Rec. Leszek Ziątkowski, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 366–370).
569. Sale Giovanni, *Hitler, Stolica Apostolska i Żydzi. Dokumenty z tajnego archiwum watykańskiego odtajnione w 2004 r.*, Kraków 2007 (Rec. Ludmiła Maruszewska, R. 11: 2008, nr 1, s. 186–189).
570. Schinker Ellie R., *Confessions of the Shtetl: Converts from Judaism in Imperial Russia 1817–1906*, Stanford 2017 (Rec. Agnieszka Jagodzińska, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 398–403).
571. Schedrin Vassil, *Jewish Souls, Bureaucratic Minds: Jewish Bureaucracy and Policymaking in Late Imperial Russia, 1850–1917*, Detroit 2016 (Rec. Bartłomiej Majchrzak, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 443–445).
572. Schwarz Jan, *Survivors and Exiles: Yiddish Culture after the Holocaust*, Detroit 2015 (Rec. Barbara Törnquist-Plewa, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 356–360).
573. *Sefer Yesira*, ed., trans. and commentary A. Peter Hayman, Tübingen 2004 (Rec. Tomasz Sikora, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 312–313).
574. Shtakser Inna, *The Making of Jewish Revolutionaries in the Pale of Settlement: Community and Identity during the Russian Revolution and Its Immediate Aftermath, 1905–07*, New York 2014 (Rec. Alex Valdman, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 177–180).
575. Sikorski Dariusz K., *Spór o międzywojenną kulturę polsko-żydowską. Przypadek Romana Brandstaettera*, Gdańsk 2011 (Rec. Marcin Wodziński, R. 16: 2013, nr 2, s. 216–225).
576. Sokołów Florian, *Nahum Sokołów. Życie i legenda*, artykuł wstępny i objaśnienia Andrzej A. Zięba, Kraków 2006 (Rec. Jerzy Tomaszewski, R. 10: 2007, nr 1, s. 130–134).
577. *Sources on Jewish Self-Government in the Polish Lands from Its Inception to the Present*, red. François Guesnet, Jerzy Tomaszewski, Leiden–Boston 2022 (Rec. Anna Michałowska-Mycielska, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 343–348).
578. Spyra Janusz, *Żydzi na Śląsku Austriackim 1742–1918*, Katowice 2005 (Rec.: Jan Kwak, R. 9: 2006, nr 1, s. 247–250; Marcin Wodziński, R. 9: 2006, nr 1, s. 250–255).
579. Sroka Łukasz Tomasz, *Żydzi w Krakowie. Studium o elicie miasta 1850–1918*, Kraków 2008 (Rec. Waław Wierzbieniec, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 393–397).
580. Staliūnas Darius, *Enemies for a Day: Antisemitism and Anti-Jewish Violence in Lithuania under the Tsars*, Budapest–New York 2015 (Rec. Artur Markowski, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 180–184).

581. Stampfer Shaul, *Lithuanian Yeshivas of the Nineteenth Century: Creating a Tradition of Learning*, Oxford 2012 (Rec. Aleksander Łokszyn, R. 16: 2013, nr 2, s. 209–216).
582. Stebnicka Krystyna, *Tożsamość diaspory. Żydzi w Azji Mniejszej okresu Cesarstwa*, Warszawa 2011 (Rec. Edward Dąbrowa, R. 16: 2013, nr 2, s. 205–209).
583. Steinlauf Michael C., *Bondage to the Dead: Poland and the Memory of the Holocaust*, Syracuse 1997 (Rec. Monika Adamczyk-Garbowska, R. 2: 1999, nr 2, s. 297–301).
584. Stöcker-Sobelman Joanna, *Kobiety Holokaustu. Feministyczna perspektywa w badaniach nad Shoah. Kазus KL Auschwitz-Birkenau*, Warszawa 2012 (Rec. Joanna Lisek, R. 16: 2013, nr 1, s. 153–156).
585. Synowiec Juliusz S., *Dziesięć Przykazań: Wj 20, 1–17, Pwt 5, 6–20*, Kraków 1999 (Rec. Daniel K. Skwarek, R. 3: 2000, nr 2, s. 298–301).
586. Szczepański Janusz, *Spoleczność żydowska Mazowska w XIX–XX wieku*, Pułtusk 2005 (Rec. Jan Lewandowski, R. 9: 2006, nr 1, s. 255–257).
587. Szulc Michał, *Emanzipation in Stadt und Staat: Die Judenpolitik in Danzig 1807–1847*, Göttingen 2016 (Rec. Leszek Ziátkowski, Vol. 20: 2017, nr 2, s. 394–398).
588. Szwabowicz Magda Sara, *Hebrajskie życie literackie w międzywojennej Polsce*, Warszawa 2019 (Rec. Anna Piątek, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 446–451).
589. Teller Adam, *Money, Power, and Influence in Eighteenth-Century Lithuania: The Jews on the Radziwiłł Estates*, Stanford 2016 (Rec. Marcin Wodziński, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 340–344).
590. Teutsch Yitzhak, *The Cyprus Detention Camps: The Essential Research Guide*, Newcastle upon Tyne 2019 (Rec. Artur Patek, Vol. 23: 2020, nr 1, s. 224–228).
591. *Theresienstaedter Gedenkbuch: Die Opfer der Judentransporte aus Deutschland nach Theresienstadt 1942–1945*, Praha 2000 (Rec. Janusz Oszytko, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 199–203).
592. Tollet Daniel, *Historia Żydów w Polsce od XVI wieku do rozbiorów*, tłum. Dorota Zamojska, red. Andrzej Wyczański, Warszawa 1999 (Rec. Stefan Gąsiorowski, R. 2: 1999, nr 2, s. 291–297).
593. Tronina Antoni, *Biblia w Qumran. Wprowadzenie w lekturę biblijnych rękopisów znad Morza Martwego*, Kraków 2001 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 204–206).

594. Trzciniński Andrzej, *Hebrajskie inskrypcje na materiale kamiennym w Polsce w XIII–XX wieku. Studium paleograficzno-epigraficzne*, Lublin 2007 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 11: 2008, nr 1, s. 177–181).
595. Turski Marian, *XI Nie bądź obojętny. XI Thou Shalt Not Be Indifferent*, Wołowiec–Warszawa 2021 (Rec. Katarzyna Liszka, Vol. 24: 2021, nr 1, s. 271–275).
596. Ury Scott, *Barricades and Banners: The Revolution of 1905 and the Transformation of Warsaw Jewry*, Stanford 2012 (Rec. Artur Markowski, Vol. 18: 2015, nr 2, s. 385–389).
597. *W poszukiwaniu religii doskonałej? Konwersja a Żydzi*, red. Agnieszka Jagodzińska, Wrocław 2012 (Rec. Artur Markowski, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 264–270).
598. Walicki Jacek, *Synagogi i domy modlitwy w Łodzi (do 1939). Synagogues and Prayer Houses of Łódź (to 1939)*, Łódź 2000 (Rec. Eleonora Bergman, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 218–223).
599. Wasserstein Bernard, *Les Juifs d'Europe depuis 1945: Une diaspora en voie de dispar[i]tion*, Paris 1997 (Rec. Daniel Grinberg, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 223–225).
600. Weinberg Robert, *Blood Libel in Late Imperial Russia: The Ritual Murder Trial of Mendel Beilis*, Bloomington 2014 (Rec. Inna Shtakser, Vol. 20: 2017, nr 1, s. 184–186).
601. Weksler-Waszkinel Romuald Jakub, *Błogosławiony Bóg Izraela*, Lublin 2000 (Rec. Anna Łysiak, R. 3: 2000, nr 2, s. 318–322).
602. Wierzbieniec Waclaw, *Żydzi w województwie lwowskim w okresie międzywojennym. Zagadnienia demograficzne i społeczne*, Rzeszów 2003 (Rec. Tomasz Gąsowski, R. 7: 2004, nr 2, s. 372–375).
603. Wodziński Marcin, *Bibliographie zur Geschichte der Juden in Schlesien II. Bibliography on the History of Silesian Jewry II*, München 2004 (Rec. Krzysztof Pilarczyk, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 323–324).
604. Wodziński Marcin, *Hasidism and Politics: The Kingdom of Poland, 1815–1864*, Oxford–Portland 2013 (Rec. Gadi Sagiv, [R. 17: 2014, nr 2, s. 387–397]).
605. Wodziński Marcin, *Hebrajskie inskrypcje na Śląsku XIII–XVIII wieku*, Wrocław 1996 (Rec. Leszek Hońdo, R. 1: 1998, nr 2, s. 283–288; Polem. Marcin Wodziński, *O hebrajskich inskrypcjach na Śląsku. Kilka uwag w odpowiedzi recenzentowi*, R. 2: 1999, nr 1, s. 127–133).
606. Wodziński Marcin, *Oświecenie żydowskie w Królestwie Polskim wobec chasydyzmu. Dzieje pewnej idei*, Warszawa 2003 (Rec. Wiesław Caban, R. 7: 2004, nr 1, s. 185–189).

607. Wodziński Marcin, Spyra Janusz eds., *Jews in Silesia*, Cracow 2001 (Rec. Witold T[omasz] Chrostowski, R. 5: 2002, nr 1, s. 167–168).
608. Zaremska Hanna, *Żydzi w średniowiecznej Polsce. Gmina krakowska*, Warszawa 2011 (Rec. Jürgen Heyde, R. 16: 2013, nr 1, s. 133–137).
609. Zarubin Przemysław, *Żydzi w aglomeracji Krakowa w czasach stanisławowskich. Przemiany prawne, gospodarcze i społeczne*, Kraków 2012 (Rec. Jacek Wijaczka, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 344–348).
610. Zieliński Jacek, *Jerozolima, Ateny, Aleksandria. Greckie źródła pierwszych nurtów filozofii chrześcijańskiej*, Wrocław 2000 (Rec. Paweł Ibek, R. 5: 2002, nr 1, s. 165–167).
611. Zieliński Konrad, *Żydzi Lubelszczyzny 1914–1918*, Lublin 1999 (Rec. Wacław Wierzbieniec, R. 3: 2000, nr 1, s. 134–138).
612. *Źródła archiwalne do dziejów Żydów w Polsce*, oprac. zbiorowe, red. Bolesław Woszczyński, Violetta Urbaniak, Warszawa 2001 (Rec. Stefan Gąsiorowski, R. 5: 2002, nr 1, s. 161–164).
613. Żebrowski Rafał, *Żydowska Gmina Wyznaniowa w Warszawie 1918–1939. W kregu polityki*, Warszawa 2012 (Rec. Jerzy Tomaszewski, R. 16: 2013, nr 2, s. 227–230).
614. Żurek Sławomir, *Synowie księżycy. Zapisy poetyckie Aleksandra Wata i Henryka Grynberga w świetle tradycji i teologii żydowskiej*, Lublin 2004 (Rec. Joanna Lisek, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 317–323).
615. *Żydowska mozaika polityczna w Polsce 1917–1927. Wybór dokumentów*, wybór i oprac. Czesław Brzoza, Kraków 2003 (Rec. Rafał Żebrowski, R. 7: 2004, nr 1, s. 193–199; Polem. Czesław Brzoza, *Kilka uwag do recenzji Rafała Żebrowskiego*, R. 7: 2004, nr 2, s. 377–385).
616. *Żydowski samorząd ziemski w Koronie (XVII–XVIII wiek). Źródła*, oprac. Adam Kaźmierczyk, Przemysław Zarubin, Kraków 2019 (Rec. Marcin Wodziński, Vol. 23: 2020, nr 2, s. 442–445).
617. *Żydzi a lewica. Zbiór studiów historycznych*, red. August Grabski, Warszawa 2007 (Rec. Konrad Zieliński, R. 12: 2009, nr 1/2, s. 397–403).
618. *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich. Materiały z konferencji, Kraków 21–23 XI 1995*, red. Krzysztof Pilarczyk, Kraków 1997 (Rec. Jacek Krupa, R. 1: 1998, nr 1, s. 120–126).
619. *Żydzi lubelscy. Materiały z sesji poświęconej Żydom lubelskim. Lublin, 14–16 grudnia 1994 r.*, Lublin 1996 (Rec. Sławomir J[acek] Żurek, R. 1: 1998, nr 1, s. 116–120).
620. Żyndul Jolanta, *Kłamstwo krwi. Legenda mordy rytualnego na ziemiach polskich w XIX i XX wieku*, Warszawa 2011 (Rec. Joanna Tokarska-Bakir, R. 16: 2013, nr 1, s. 137–143).

I. Lektury judaików (omówienia) / New Books – Editorial Notes

621. *Apokryfy Starego Testamentu*, oprac. i wstępy[!] Ryszard Rubinkiewicz, Warszawa 1999 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 3: 2000, nr 1, s. 143).
622. Atamukas Salomonas, *Lietuvos žydu kelias. Nuo XIV amžiaus iki XX a. pabaigos*, Vilnius 1998 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 2: 1999, nr 2, s. 304–305).
623. Bensimon Doris, Errera Eglal, *Żydzi i Arabowie. Historia współczesnego Izraela*, tłum. Regina Gromacka, Krzysztof Pruski, Warszawa 2000 (Omów. MG [Michał Galas], R. 3: 2000, nr 2, s. 323).
624. Bieberstein Aleksander, *Zagłada Żydów w Krakowie*, wyd. 2, Kraków 2001 (Omów. WTC [Witold T[omasz] Chrostowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 234).
625. Braun Joachim, *Die Musikkultur Altisraels/Palästinas: Studien zu archäologischen, schriftlichen und vergleichenden Quellen*, Göttingen 1999 (Omów. IJ [Izabela Jaruzelska], R. 2: 1999, nr 2, s. 303–304).
626. Briks Piotr, *Podręczny słownik hebrajsko-polski i aramejsko-polski Starego Testamentu*, Warszawa 1999 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 3: 2000, nr 1, s. 147).
627. Deiana Giovanni, Spreafico Ambrogio, *Wprowadzenie do hebrajszczyzny biblijnej* [cz. 1–2], oprac. wersji pol. Stanisław Bazylewski, Warszawa 2001 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 235).
628. *Dokumenty życia społecznego Żydów polskich (1918–1939) w zbiorach Biblioteki Narodowej*, oprac. Barbara Łętocha, Alina Cała, Zofia Głowicka, Warszawa 1999 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 2: 1999, nr 2, s. 307).
629. *Duchowość żydowska w Polsce. Materiały z międzynarodowej konferencji dedykowanej pamięci profesora Chone Shmeruka. Kraków 26–28 kwietnia 1999*, red. Michał Galas, Kraków 2000 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 229).
630. Fijałkowski Paweł, *Żydzi w województwach łęczyckim i rawskim w XV–XVIII w.*, Warszawa 1999 (Omów. JK [Jacek Krupa], R. 3: 2000, nr 2, s. 324).
631. *The Gaon of Vilnius and the Annals of Jewish Culture: Materials of the International Scientific Conference. Vilnius, September 10–12, 1997*, Vilnius 1998 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 2: 1999, nr 2, s. 306).

632. Haumann Heiko, *Historia Żydów w Europie Środkowej i Wschodniej*, tłum. Cezary Jenne, Warszawa 2000 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 3: 2000, nr 1, s. 144).
633. Hertzberg Arthur, Hirt-Manheimer Aron, *Żydzi. Istota i charakter narodu*, Warszawa 2001 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 229–230).
634. Idel Moshe, *Messianic Mystics*, New Haven–London 1998 (Omów. MG [Michał Galas]), R. 3: 2000, nr 1, s. 144).
635. Ignatowski Grzegorz, *Kościół i Synagoga. O dialogu chrześcijańsko-żydowskim z nadzieją*, przedmowa Michał Czajkowski, Warszawa 2000 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 3: 2000, nr 1, s. 146–147).
636. *Jak modlą się Żydzi. Antologia modlitw*, wybór, wstęp i przyp. Maciej Tomal, Warszawa 2000 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 230).
637. *Jewish Studies at the Turn of the Twentieth Century: Proceedings of the 6th EAJIS Congress – Toledo, July 1998*. Vol. 2: *Judaism from the Renaissance to Modern Times*, ed. Judit Targarona Borrás, Angel Saenz-Badillos, Leiden–Boston–Köln 1999 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 3: 2000, nr 1, s. 143).
638. *Jews and Christians in Dialogue II: Identity – Tolerance – Understanding*, ed. Michał Bron Jr, Stockholm 2001 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 234).
639. Klee Ernst, *Auschwitz – medycyna III Rzeszy i jej ofiary*, Kraków 2001 (Omów. WTC [Witold T[omasz] Chrostowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 233).
640. Klemperer Victor, *Dziennik 1933–1945*, tłum. Anna i Antoni Klubowie, Kraków 1999 (Omów. Redakcja, R. 3: 2000, nr 1, s. 146).
641. Kofler Oskar, *Żydowskie dwory. Wspomnienia z Galicji Wschodniej od początku XIX wieku do wybuchu I wojny światowej*, wstęp, przyp., indeksy i przygot. do druku Ewa Koźmińska-Frejłak, Warszawa 1999 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 3: 2000, nr 1, s. 145).
642. Kuncewicz Piotr, *Goj patrzy na Żyda. Dzieje braterstwa i nienawiści od Abrahama po współczesność*, Warszawa 2000 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 3: 2000, nr 2, s. 324–325).
643. Lenowitz Harris, *The Jewish Messiahs: From the Galilee to Crown Heights*, New York–Oxford 1998 (Omów. MG [Michał Galas], R. 2: 1999, nr 2, s. 305).

644. Łętocha Barbara, Głowacka Zofia, *Afisz Żydowski w II Rzeczypospolitej*, Warszawa 2001 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 231–232).
645. Muchowski Piotr, *Komentarz do rękopisów znad Morza Martwego*, Kraków 2000 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 236).
646. Muchowski Piotr, *Rękopisy znad Morza Martwego. Qumran – Wadi Murabba'at – Masada – Nachal Chewer*, wyd. 2 popr. i uzupeł., Kraków 2000 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 236).
647. Pérez Fernández, Miguel, *An Introductory Grammar of Rabbinic Hebrew*, trans. John Elwolde, Leiden–Boston–Köln 1999 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 3: 2000, nr 1, s. 147).
648. Pollack Martin, *Po Galicji. O chasydach, Huculach, Polakach i Rusinach. Imaginacyjna podróż po Galicji Wschodniej i Bukowinie, czyli wyprawa w świat, którego nie ma*, Olsztyn 2000 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 231).
649. *Rozdział wspólnej historii. Studia z dziejów Żydów w Polsce ofiarowane profesorowi Jerzemu Tomaszewskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. Jolanta Żyndul, Warszawa 2001 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 228).
650. *Rzeczpospolita wielu narodów i jej tradycje. Materiały z konferencji „Trzysta lat od początku unii polsko-saskiej. Rzeczpospolita wielu narodów i jej tradycje”*, Kraków 15–17 IX 1997 r., red. Andrzej K. Link-Lenczowski, Mariusz Markiewicz, Kraków 1999 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 2: 1999, nr 2, s. 305–306).
651. Segalowicz Zusman, *Tłomackie 13 (Z unicestwionej przeszłości). Wspomnienia o Żydowskim Związku Literatów i Dziennikarzy w Polsce (1919–1939)*, tłum. i wstęp Michał Friedman, Wrocław 2001 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 232).
652. Shmeruk Chone, *Legenda o Esterce w literaturze jidysz i polskiej. Studium z dziedziny wzajemnych stosunków dwóch kultur i tradycji*, tłum. Monika Adamczyk-Garbowska, Warszawa 2000 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 3: 2000, nr 2, s. 326).
653. Sitarz Magdalena, *Yiddish and Polish Proverbs: Contrastive Analysis Against Cultural Background*, Kraków 2000 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 3: 2000, nr 1, s. 148).
654. Stemberger Günter, *Talmud a midraš. Úvod do rabínské literatury*, tłum. Petr Sláma, Vyšehrad 1999 (Omów. MG [Michał Galas], R. 2: 1999, nr 2, s. 304).

655. Tomal Maciej, *Język hebrajski biblijny*, Warszawa 2000 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 235).
656. Wiesenthal Szymon, „*Słonecznik*”. *Opowieść i komentarze*, tłum. Magdalena Kurkowska, Katarzyna Sendecka, Warszawa 2000 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 3: 2000, nr 2, s. 325–326).
657. Wróblewski Romuald, *6 tusen av 6 miljoner ett requiem*, Stockholm 1995 (Omów. DG [Daniel Grinberg], R. 2: 1999, nr 2, s. 307).
658. Ziątkowski Leszek, *Dzieje Żydów we Wrocławiu*, Wrocław 2000 (Omów. MG [Michał Galas], R. 3: 2000, nr 2, s. 323).
659. Zieliński Jacek, *Jerozolima, Ateny, Aleksandria. Greckie źródła pierwszych nurtów filozofii chrześcijańskiej*, Wrocław 2000 (Omów. MG [Michał Galas], R. 3: 2000, nr 2, s. 323).
660. Ziemny Aleksander, *Resztki mniejszości, czyli Żydzi polscy dzisiaj*, wyd. 2 uzup., Łódź 2000 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 3: 2000, nr 2, s. 325).
661. *Źródła archiwalne do dziejów Żydów w Polsce*, oprac. zbiorowe, red. Bolesław Woszczyński, Violetta Urbaniak, Warszawa 2001 (Omów. SG [Stefan Gąsiorowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 227–228).
662. Żbikowski Andrzej, *Żydzi, antysemityzm, Holokaust*, Wrocław 2001 (Omów. WTC [Witold T[omasz] Chrostowski], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 232–233).
663. *Židé v české a polské občanské společnosti. Žydzi w polskim i czeskim społeczeństwie obywatelskim*, red. Jerzy Tomaszewski, Jaroslav Valenta, Praha 1999 (Omów. WW [Wacław Wierzbieniec], R. 3: 2000, nr 1, s. 145–146).
664. *Życie religijne w Biblii*, red. Gabriel Witaszek, Lublin 1999 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 2: 1999, nr 2, s. 303).
665. *Żydzi w Polsce. Dzieje i kultura. Leksykon*, red. Jerzy Tomaszewski, Andrzej Żbikowski, Warszawa 2001 (Omów. KP [Krzysztof Pilarczyk], R. 4: 2001, nr 1/2, s. 227).

J. Przeglądy bibliograficzne / Bibliographical Survey

666. *Bibliografia publikacji pracowników MZHiKŻwP z zakresu studiów żydowskich za lata 1986–2000(2001)*, oprac. Stefan Gąsiorowski, R. 3: 2000, nr 2, s. 227–244.
667. *Bibliografia zawartości „Studia Judaica” R. 1–10: 1998–2007. Bibliography of “Studia Judaica” Years 1–10: 1998–2007*, oprac. Przemysław Piwowarczyk, R. 10: 2007, nr 2, s. 299–333.

668. *Dzieje Żydów Polski średniowiecznej. Bibliografia uzupełniająca za lata 1988–1998*, oprac. Stefan Gaśiorowski, R. 1: 1998, nr 1, s. 13–17.
669. Gaśiorowski Stefan, *Bibliografia zawartości czasopisma „Studia Judaica. Półrocznik” za lata 1998–2022 (numery 1–50)*, Vol. 25: 2022, nr 2, s. 377–442.
670. *Przegląd publikacji izraelskich dotyczących historii Żydów w Polsce za rok 1997*, oprac. Shaul Stampfer, przygot. do druku Stefan Gaśiorowski, R. 1: 1998, nr 2, s. 291–294.
671. *Przegląd publikacji izraelskich dotyczących historii Żydów w Polsce za rok 1998*, oprac. Shaul Stampfer, przygot. do druku Stefan Gaśiorowski, R. 2: 1999, nr 1, s. 161–164.
672. *Przegląd publikacji izraelskich dotyczących historii Żydów w Polsce za rok 1999*, oprac. Shaul Stampfer, przygot. do druku Stefan Gaśiorowski, R. 3: 2000, nr 2, s. 327–331.
673. *Przegląd publikacji o tematyce judaistycznej wydanych w Polsce w 1997 roku*, oprac. Stefan Gaśiorowski, R. 1: 1998, nr 1, s. 131–144.
674. *Przegląd publikacji o tematyce judaistycznej wydanych w Polsce w 1998 roku*, oprac. Stefan Gaśiorowski, R. 2: 1999, nr 1, s. 147–164.
675. *Przegląd publikacji o tematyce judaistycznej wydanych w Polsce w 1999 roku*, oprac. Stefan Gaśiorowski, R. 3: 2000, nr 1, s. 149–160.
676. *Przegląd publikacji o tematyce judaistycznej wydanych w Polsce w 2000 roku*, oprac. Stefan Gaśiorowski, R. 4: 2001, nr 1/2, s. 237–250.
677. *Przegląd publikacji o tematyce judaistycznej wydanych w Polsce w 2001 roku*, oprac. Stefan Gaśiorowski, Karolina Komorowska, Mikołaj Nowakowski, R. 5/6: 2002/2003, nr 2/1, s. 209–220.
678. *Publikacje prof. Jerzego Ochmanna oraz prace magisterskie i doktorskie napisane pod jego kierunkiem z zakresu judaistyki*, przygot. do druku Krzysztof Pilarczyk, R. 8: 2005, nr 1/2, s. 2–4.

K. Varia

[Konferencje Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach]

679. [II] *Program II edycji konferencji „Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach”*, Kraków, 24–26 XI 1998, R. 1: 1998, nr 2, s. 295–296.
680. [III] *Trzecia edycja konferencji „Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach”*, Kraków, 26–27 listopada 2002. *Program i streszczenia referatów*, oprac. Krzysztof Pilarczyk, R. 5: 2002, nr 1, s. I–LXIV.

Treść: Organizatorzy, Program konferencji, Streszczenia referatów: Adamczyk-Garbowska Monika, *Zagłada, Holocaust, Szoa – konotacje leksykalno-kulturowe w potocznej polszczyźnie i dyskursie naukowym*; Babinow Jurij, *Национальные издания восточноевропейских Караимов в начале XX века*; Bejda Wojciech, *Pojęcie „tyran” i „tyrania” w „Bellum Judaicum” oraz w „Antiquitates Judaicae” Józefa Flawiusza*; Borzymińska Zofia, *Nalewkowskie sztetl*; Bułat Mirosława M., *Teatr polski w świetle publicystyki Michała Weicherty na łamach „Literarysze Bleter”*; Cała Alina, *Czy antysemityzm jest wieczny?*; Chmiel Jerzy, *Biblia w dialogu religijnym z judaizmem (o dokumencie Papieskiej Komisji Biblijnej z 2001 roku)*; Ciecieląg Jerzy, *Armia Judei w okresie dominacji rzymskiej (63 p.n.e. – 70 n.e.) – symbol narodowy czy obca siła?*; Doktor Jan, *Chasydyzm wobec erupcji frankistowskiej (1755–1760)*; Fedortchouk Artem, *New Data Relating to the Real Dates of Crimean Hebrew Inscriptions*; Friedrich Agnieszka, *Żydzi, Niemcy i Polacy w optyce Jana Jeleńskiego i Bolesława Prusa*; Gąsiorowski Stefan, *Przywileje królów polskich dla litewskich Karaimów w XVI–XVIII wieku*; Geller Ewa, *Rola badań słowocentrycznych w postrzeganiu języka jidysz*; Giercen Aleksandr, *Культовые памятники иудейской общины Мангуна*; Główka Jan, *Udział przemysłowców żydowskich w życiu społeczności Kielc do II wojny światowej*; Gordziejew Jerzy, *Żydzi a topografia społeczna nowożytnego Grodna*; Grinberg Daniel, *Tematy żydowskie we wczesnym kinie niemy*; Heyde Jürgen, *Kontakty między szlachtą polską a Żydami (1454–1539)*; Ibek Paweł, *Naród żydowski jako logos w ujęciu Filona z Aleksandrii*; Kaszowskaja Natalija, *Эпиграфические заметки к корпусу-каталогу А. С. Фирковича «Авнн-Зиккарон»*; Kleinsorge Toralf, *Problematyka biografii tradycyjnego rabina w Wielkim Księstwie Poznańskim*; Kouts Gideon, *The Concept of Communication and the Role of the Hebrew Press in the Political Ideology and Activities of Rabbi Yehuda Alkalay*; Kozińska-Witt Hanna, *Kryzys asymilacji? Żydzi w polskich samorządach miejskich Krakowa i Warszawy w latach 1918–1939 (Szkielet projektu)*; Kuligowska-Korzeniewska Anna, *Szalom Asz na scenach polskich*; Lisek Joanna, *Jung Wilne – artystyczna grupa litewskiej Jerozolimy*; Łętocha Barbara, *Żydowski Fundusz Narodowy (K[e]ren Kajem[e]t leIsrael) na ziemiach polskich (1914–1939)*; Łętocha Rafał, *Żydzi i Holocaust w publicystyce narodowej lat II wojny światowej*; Malgin Andriej, *Новые элементы в идентичности Караимов и Крымчаков в современном Крыму*; Markowski Artur, *Badania nad ruchem naturalnym ludności żydowskiej*

małych miast II RP. Problemy i perspektywy; Melchior Małgorzata, *Być kimś innym. Opis doświadczeń polskich Żydów ocalałych z Zagłady na „aryjskich papierach”*; Michałowska[-Mycielska] Anna, *Stosunki między Żydami a Karaimami w Wielkim Księstwie Litewskim w XVI–XVIII wieku*; Nalewajko-Kulikov Joanna, *Tożsamość religijna Żydów po „aryjskiej stronie”*; Nowogórski Przemysław, *Architektura synagog galilejskich do VII wieku*; Ochman[n] Jerzy, „*Izrael katolicki*” Salomona [sic!] *Schechtera (1847–1915)*; Piątkowski Sebastian, *Dom żydowski w miasteczku północnej Małopolski w pierwszej połowie XIX wieku*; Prokop-Janiec Eugenia, *Judaica w badaniach literackich wobec metodologicznej reorientacji literaturoznawstwa*; Sikora Tomasz, *Symbolika zwierciadła w kabale żydowskiej na tle innych tradycji mistycznych*; Sitarz Magdalena, *Żydzi i chrześcijanie w „Farn mabl” Szolema Asza*; Vassiouitinskaia Dasza, *Новые данные об обстоятельствах продаже Российской Императорской Библиотеке первой коллекции раббанитских и караимских рукописей Аврама и Гавриила Фирковичей*; Verbickienė Jurgita, *Kogo w Trakai našol Žilberbt de Lanou ili kto takie «Евреи из Тракай»*; Wierzbieniec Wacław, *Organizacje żydowskie o charakterze asymilatorskim we Lwowie w okresie II Rzeczypospolitej*; Więclawska Katarzyna, *Zza bariery czasu? – motywy sztetł we współczesnej prozie amerykańskiej i polskiej*; Wodziński Marcin, *Rząd Królestwa Polskiego wobec chasydyzmu*; Żebrowski Rafał, *Czynnik gminny w metropolizacji żydowskiej Warszawy*.

Streszczenie referatów – sesja wirtualna: Guldon Zenon, *Kazusek Szymon, Rola Żydów w handlu polskim w pierwszej połowie XVII wieku*; Kapral Miron, *Żydzi i prawosławni we Lwowie w roku 1641. Spór o grunt na przedmieściu*; Mazur Jerzy, *Joszek ze Lwowa – „theloneator totius Regni”*; Oszytko Janusz, *Rabin Leo Baeck – nauczyciel religii żydowskiej w Opolu w świetle akt osobowych „Burggymnasium Oppeln”*; Saba-leuskaya Volha, *Dokumenty o stosunkach chrześcijańsko-żydowskich w zbiorach Narodowego Archiwum Historycznego Białorusi w Grodnie*; Szyndler Artur, *Status prawny Izraelickiej Gminy Wyznaniowej w Oświęcimiu na przełomie XIX i XX wieku w świetle jej statutu z roku 1899*; Śliż Małgorzata, *„Kodeks praw Żydów” w Galicji (1848–1914)*; Trojański Piotr, *Aktywność handlowa ludności żydowskiej w województwie krakowskim w okresie międzywojennym (1918–1939) – analiza statystyczna*; Woronczak Jan Paweł, *Personalalia Żydów w aktach stanu cywilnego parafii Przedbórz (1810–1825)*.

681. [IV] *Czwarta edycja konferencji „Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach”, Kraków, 6–7 lutego 2007. Program i streszczenia referatów*, oprac. Krzysztof Pilarczyk, R. 9: 2006, nr 2, s. I–LVI.
Treść: Program konferencji; Streszczenia referatów:
Sekcja I. Starożytność: Bejda Wojciech, *Herod jako tyran. Problemy małżeńskie żydowskiego władcy w narracji Mikołaja z Damaszku / Józefa*; Mrozek Andrzej, *Deuteronomistyczne korzenie wczesnego judaizmu*; Niesiołowski-Spanò Łukasz, *Izrael i Juda – obce wpływy czy wewnętrzna ewolucja? Kilka uwag historiograficznych*; Szymańska-Kuta Daria, *Religijne aspekty interpretacji alegorycznej Filona Aleksandryjskiego*.
Sekcja II. Średniowiecze i czasy nowożytne: Heyde Jürgen, *Komunikacja między elitami żydowskimi a chrześcijańskimi na Rusi Czerwonej w XIV i XV wieku*; Kocój Ewa, *Rola tekstów i sztuki chrześcijańskiej w ukształtowaniu negatywnego stereotypu Żydów na terenach bizantyjsko-słowiańskich*; Kuczer Jarosław, *Czynniki warunkujące egzystencję społeczności żydowskiej księstwa głogowskiego w epoce habsburskiej (1526–1741)*; Trzciniński Andrzej, *Pińczowskie graffiti synagogalne*.
Sekcja III. XIX i XX wiek do 1939 roku: Baran Zbigniew, *Rudolf Maria Holzapfel – w kręgu judaizmu i kultury uniwersalnej*; Bartkowiak Piotr, *Żydowskie fundacje w Grodzisku Wielkopolskim na przykładzie fundacji rodziny Mosse*; Główka Jan, *Działalność gospodarza Dawida Chajmana przykładem losów przemysłowca kieleckiego na przełomie XIX i XX wieku*; Kouts Gideon, *Stereotypes of Sephardim and Ashkenazim in 19th Century Palestine*; Kozińska-Witt Hanna, *Radni żydowscy w samorządach gmin wielkomiejskich II Rzeczypospolitej (Kraków i Poznań)*; Markowski Artur, *„Sojusz biedy i ciemnoty”, czyli rzecz o problemach społecznych robotników żydowskich na Białostocczyźnie na przełomie XIX i XX wieku*; Oleszak Agnieszka, *Mit Sary Szenirer w ortodoksyjnej historiografii*; Patek Artur, *Imigracja typu B (Alija bet) do Palestyny przed II wojną światową*; Piątkowski Sebastian, *Rola kapitałów i inwestycji żydowskich w funkcjonowaniu prywatnych dóbr ziemskich województwa sandomierskiego w pierwszej połowie XIX wieku*; Pukszo Andrzej, *Żydzi na Litwie w okresie przemian lat 1915–1920. Charakterystyka inicjatyw politycznych i kulturalno-oświatowych*; Spyra Janusz, *Syjonizm na Morawach i Śląsku Austriackim (do 1918 r.): recepcja, organizacja, bariery*; Tomaszewski Jerzy, *Żydzi polscy w Lipsku 1928–1938*; Walicki Jacek, *Dozory Bóżnicze w Królestwie Polskim (1821–1914)*; Wodziński Marcin, *Reforma a wykluczenie. Polskie wizje reformy ludności żydowskiej*;

Zackiewicz Grzegorz, *Polscy syndykaliści wobec problematyki żydowskiej w latach 1918–1939*; Zamoiski Andrei, *Transformation of „Shtetlekh” of Soviet Belarus (1920–1939) in Historiography*; Zieliński Konrad, *Od bojkotu do pogromu? O zajściach antysemitycznych w Królestwie Polskim jesienią 1918 roku*.

Sekcja IV. Zagłada Żydów: Chruściel Marcin, *Pomiędzy dokumentem a literaturą. Dylematy opisu Holokaustu na przykładzie książki Hanny Krall „Król kier znów na wylocie”*; Janczewska Marta, *Śmierć w warszawskim getcie – problem języka (na przykładzie dyskursu urzędowego)*; Leociak Jacek, *Obraz Żydów na fotografiach niemieckich żołnierzy i policjantów z okupowanej Polski*.

Sekcja V. Żydzi w Polsce i na świecie po 1945 roku: Kopciowski Adam, *Zajścia antyżydowskie na Lubelszczyźnie w latach 1944–1946*; Nalewajko-Kulikova Joanna, *Polski październik – żydowski kwiecień. Rok 1956 i jego konsekwencje w społeczności żydowskiej w Polsce*; Rusiniak Martyna, *Antysyjonizm „Bundu” w Polsce w latach 1944–1949*; Wagner Hanoach Daniel, *Towards the Virtual Reconstitution of Jewish Shtetls*.

Sekcja VI. Języki i literatura: Bułat Mirosława M., *Człowiek to posłaniec, który zapomniał, jaką przynosi wiadomość. Motyw posłańca w wybranych dramatach Sz. An-skiego i P. Hirschbejna oraz ich ekranizacjach*; Domagalska Małgorzata, *Kreacje bohaterów żydowskich w antysemitycznej prozie na łamach „Roli”*; Lisek Joanna, *Dyskurs feministyczny w kobiecej prasie jidysz*; Pielak Marek, *Konstrukcja היה פועל wyrażająca czynność ciągłą i czynność powtarzającą się we współczesnej hebrajszczyźnie literackiej*; Prokop-Janiec Eugenia, *„Jedność” – projekt integracjonistyczny w epoce „nowoczesnej żydowskiej rewolucji”*; Riveline Ephraim, *La place de la pensée dialogique de Martin Buber dans la littérature israélienne: Le cas de Zelda*; Ruta Magdalena, *Przez cień i blask*.

Twórczość poetycka Binema Helera w latach 1947–1956; Szymaniak Karolina, *Modernizm w literaturze jidysz. Historia pojęcia i perspektywy badawcze*; Vaisbrot Bernard, *A Peculiar Kind of Yiddish Poetry*. דער לידער שם המפרש : מענטש. לידער (The Ineffable Name of God: Man) – Poems in Yiddish by Abraham Y. Heschel Translated by Morton M. Leifman.

Sekcja VII. Myśl religijna i świecka: Galas Michał, *W walce o kształt amerykańskiego judaizmu. Polemika M. Jastrowa z I. M. Wise*; Ochmann Jerzy, *Potrzeba jako wizerunek bytu w filozofii Heschela*; Szczerbiński Waldemar, *Biegunowość jako klucz do rozumienia myśli Abrahama J. Heschela*; Zawadowska Marzena, *Percepcja „Pisma”*

u średniowiecznych egzegetów karaimskich i jej hermeneutyczne konsekwencje na przykładzie komentarza Jefeta ben ‘Ali do „Księgi Rodzaju”; Zlatkes Gwido, „Czterech weszło do Pardes” w XX-wiecznej anglojęzycznej literaturze żydowskiej.

682. [V] Piąta edycja konferencji „Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach” w 150-lecie urodzin Szymona Dubnowa, Kraków, 15–17 czerwca 2010. Program i streszczenia referatów, oprac. Krzysztof Pilarczyk, R. 13: 2010, nr 1, s. 131–166.

Treść: Program konferencji; Streszczenia referatów:

Sesja (I) Inauguracyjna: Mauro Perani, *A Jewish Archive on Stone and a Treasure of Hebrew Poetry: The Project of Publication on the “Corpus Epitaphiorum Hebraicorum Italiae (CEHI)” in the Context of Jewish Studies in Europe*.

Sesja II. Antiquitates Judaicae: Grzegorz Szamocki, *Polityczne i społeczno-religijne tło biblijnych opowiadań. O proto-Izraelitach w Księdze Jozuego*; Mirosław S. Wróbel, „Żydzi” Janowi jako klucz interpretacyjny w głębszym rozumieniu historii i teologii czwartej Ewangelii; Zdzisław Jan Kapera, *Spoleczność żydowska na Cyprze od Augusta do Trajana*; Jerzy Ciecieląg, *Kobiety jako przywódczynie wspólnot żydowskich w cesarstwie rzymskim*.

Sesja III. Filozofia / Myśl żydowska: Radosław Rogowski, *Apokalipsy w kontekście rytuału zbawienia*; Adam Lipszyc, *(Nie)obecność słowa. Baruch Spinoza i granice filozofii żydowskiej*; Agata Bielik-Robson, *Judaizm a pojęcie życia u Spinozy, Bergsona i Freuda*; Stanisław Krajewski, *Heschel, Levinas i dialog międzyreligijny*.

Sesja IV. Historia Żydów na ziemiach polskich: Marcin Wodziński, *Ku nowej definicji chasydyzmu*; Michał Galas, *Wpływy reformy judaizmu na ziemiach polskich do 1939 roku. Stan i perspektywy badań*; Hanna Kozińska-Witt, *Żydzi w samorządach miejskich. Kierunki badań i postulaty*; Szymon Rudnicki, *Żydzi w Sejmie II RP – sprawy niezbadane*.

Sesja V. Media w kulturze żydowskiej: Przemysław Nowogórski, *Powstanie pisma hebrajskiego i jego kulturowe znaczenie*; Andrzej Mrozek, *Kultura piśmiennicza – kultura księgi w okresie tworzenia Talmudu*; Gideon Kouts, *Media hebrajskie a kultura żydowska. Pochodzenie, przemiany i perspektywy*; Jacek Proszyk, *Aleksander Marten – twórca pierwszego dźwiękowego filmu polskiego w jidysz*.

Sesja VI. Historiografia polska i zagraniczna o Żydach polskich: Marcos Silber, *Izraelska historiografia ostatniej dekady dotycząca dziejów*

i kultury Żydów polskich; Natalia Aleksiuń, *Szkoła historyczna Majera Batabana. Młodzi historycy żydowscy w okresie dwudziestolecia międzywojennego w Polsce*; Joanna Pisulińska, *Historycy żydowscy we Lwowie (1918–1939)*; Stephan Stach, *Walka klas w getcie. Badania nad Zagładą prowadzone w ŻIH w Warszawie w okresie stalinowskim*.

Sesja VII. Języki Żydów i literatura żydowska: Edward Lipiński, „Koral” w słownictwie żydowskim; Maciej Tomal, *Żydowskie dialekty nowoaramejskie. Typologia, stan badań, perspektywy*; Marzena Zawadowska, *Zarys stanu badań nad wczesnym okresem rozwoju ruchu karaimskiego*; Magdalena Bendowska, *Kolekcja starych druków hebrajskich w zbiorach ŻIH*.

Sesja VIII. Judaizm i chrześcijaństwo w dialogu w czasach najnowszych: Grzegorz Ignatowski, *Audycja Pawła VI dla Goldy Meir i jej znaczenie dla relacji katolicko-żydowskich*; Magdalena Czyż, *Recepcja „Nostra aetate” w prasie chrześcijańskiej w Polsce w latach 1965–1989*; Michał Czajkowski, *Misja do Żydów czy misja wspólna i wzajemne świadectwo?*; Marek Nowak, „Starsi bracia”, czyli trwanie przymierza; Stanisław Obirek, *Próby rozumienia – od Sztokholmu do Krakowa*.

683. [Kozłowska Magdalena, Kijek Kamil], *Oświadczenie*, Vol. 19: 2016, nr 2, s. 361.
 684. *Od redakcji*, R. 15: 2012, nr 1/2, s. 3–6.
 685. *Od Redakcji*, Vol. 21: 2018, nr 2, s. 209–211.
 686. *Od Redakcji*, Vol. 22: 2019, nr 2, s. 191–193.
 687. *Redakcja*, R. 1: 1998, nr 1, s. 1.

Indeks autorów czasopisma „Studia Judaica. Półrocznik”

(liczby oznaczają numery haseł w *Bibliografii*)

Adamczyk-Garbowska Monika 176, 583, 680	Balík Štěpán 212
Alabrudzińska Elżbieta 146, 456	Banach Krzysztof 78
Aleksiuń Natalia 1, 553, 682	Baram Eshel Einat 239
Altbauer Mosze 313	Baran Zbigniew 240, 681
Angres Sebastian 358	Baraniak Marek 38, 277
Artico Davide 316	Bartkowiak Piotr 681
August-Zarębska Agnieszka 237, 238	Bauer Ela 241, 354
Babinow Jurij 680	Bejda Wojciech 39, 422, 479, 483, 680, 681
	Bendowska Magdalena 682

- Benedykt XVI 317
Berendt Grzegorz 339, 567
Bergman Eleonora 113, 598
Besztimt Pinia 318
Bielik-Robson Agata 682
Bilewicz Aleksandra 52, 423
Bogusz Robert 412
Borzęcka Monika 319
Borzymińska Zofia 680
Briks Piotr 278
Brzezina Maria 2
Brzoza Czesław 347, 350, 351, 424, 615
Bułat Mirosława M. 369, 680, 681
Burda-Fischer Dorota 242
Buryła Sławomir 243, 302, 503, 546
Caban Wiesław 521, 606
Cała Alina 680
Čapková Kateřina 3, 29
Cassidy Edward Idris 320
Chaczko Krzysztof 72
Chmiel Jerzy 279, 370, 680
Chrobaczyński Jacek 303
Chrostowski Witold Tomasz 371, 453, 607, 624, 639, 662
Chruściel Marcin 681
Ciecieląg Jerzy 40, 304, 564, 680, 682
Cieśla Maria 90, 91
Cohen Nathan 177
Czajkowski Michał 682
Czerwonogóra Katarzyna 30
Czyż Magdalena 682
Dąbrowa Edward 582
Dąbrowska Agata 200
Degler (Lisek) Joanna 4, 253–256, 326, 384, 584, 614, 680, 681
Doktór Jan 92, 280, 327, 680
Domagalska Małgorzata 114, 244–246, 681
Dombrowski Bruno 305
Doszko Marek 372
Drabina Jan 79
Drwięga Marek 205
Dublański Robert 373
Duda Henryk 213
Duprey Pierre 320
Dybała-Pacholak Anna 334
Engel David 5, 552
Fajgenberg Rachela 326
Fedortchouk Artem 680
Friedrich Agnieszka 115, 680
Friedrich Jacek 493
Galas Michał 374, 459, 474, 506, 566, 623, 634, 643, 654, 659, 681, 682
Gasztold Brygida 247
Gąsiorowska Patrycja 329
Gąsiorowski Stefan 80, 93–96, 222, 329, 375, 413, 469, 472, 484, 534, 592, 612, 622, 629, 631–633, 636, 641, 642, 648, 649, 651, 652, 656, 660, 661, 666, 668–677, 680
Gąsowski Tomasz 602
Geller Ewa 680
Giercen Aleksandr 680
Giergiel Sabina 248
Główka Jan 680, 681
Goldin Semion 116
Gołdyn Piotr 147, 355
Gordziejew Jerzy 680
Górnicz Dominika 281
Graboń Agnieszka 562
Grabski August 318, 425
Grata Paweł 148, 149
Grądzka-Rejak Martyna 535

- Greenblatt Rachel L. 6
Grinberg Daniel 7, 8, 54, 376, 377,
414, 460, 480, 482, 524, 528, 544,
549, 599, 657, 680
Grosfeld Jan 282
Grossmark Tziona 41
Grudzińska Marta 164
Gryczan Barbara 378
Gugała Maciej 379
Guldon Zenon 539, 680
Haake Michał 179
Heschel Abraham Joshua 206
Heyde Jürgen 608, 680, 681
Hoekman Remi 320
Holtzman Avner 249
Hońdo Leszek 380, 605
Horowitz Brian 55
Ibek Paweł 610, 680
Ignatowski Grzegorz 73, 682
Jagodzińska Agnieszka 426, 427,
452, 516, 526, 570
Jakimyszyn-Gadocha Anna 223
Jakubczak Aleksandra 117
Jakubczyk-Ślęczka Sylwia 201
Jan Paweł II 330, 331
Janczewska Marta 681
Jankowski Tomasz M. 56
Jaruzelska Izabela 625
Jasnos Renata 42
Jaworska Agata 250
Kacnelson Dora 332
Kaczyńska Katarzyna 118, 530
Kalik Judith 97
Kałczewiak Mariusz 224
Kamczycki Artur 31, 57, 58, 180
Kantor Maria 492
Kapera Zdzisław Jan 9, 165, 306,
361, 682
Kapiszewski Andrzej 307
Kapral Miron 81, 680
Karas Marcin 10, 32
Kaszowska Natalija 680
Katan Ben-Zion Dina 251
Kauffman Tsippi 283
Kazusek Szymon 680
Keller Szoszana 284
Kendziorek Piotr 547
Kerem Yitzchak 11
Kijek Kamil 150, 428, 450, 509, 683
Kirshenblatt-Gimblett Barbara 181
Kiryk Feliks 82
Kizwalter Tomasz 525, 557
Klauzińska Kamila 22
Kleinsorge Toralf 680
Klimowicz Teresa 196
Koch Magdalena 33, 34
Kocój Ewa 681
Koeltzsch Ines 12
Komorowska Karolina 677
Koniuszewska Anna 381
Kopciowski Adam 225, 542, 556,
681
Kopyś Tadeusz 59
Korber-Bercovici Miriam 333
Kosior Wojciech 285, 471, 504
Kouts Gideon 60, 61, 226, 382,
680–682
Kovacheva Adriana 227
Kowalska Joanna 185
Kowalska-Leder Justyna 166
Kowalski Waldemar 98
Kościńska-Witt Hanna 119, 680–682
Kozłowska Magdalena 429, 683
Krajewski Stanisław 682
Krawiecka Ewa 383
Krocak Jerzy 99, 100

- Kronenberg Tekla 334
Krupa Jacek 101, 533, 618, 630
Krupiński Piotr 513
Kruszniewska Jolanta 430
Krzywiec Grzegorz 431, 464
Kubiszyn Marta 164
Kucia Marek 301
Kuczer Jarosław 681
Kukiewicz Zdzisław 207
Kuligowska-Korzeniewska Anna 680
Kuśmirek Anna 353
Kwak Jan 578
Kwaśniewski Aleksander 335, 336
Kwiek Julian 170
Landau-Czajka Anna 151, 228
Laskowski Piotr 13
Lenart Agnieszka 252
Leociak Jacek 681
Leshem Zvi 286
Leszczawski-Schwerk Angelique 83
Lewandowski Jan 586
Ligęza Wojciech 432
Lipiński Edward 43–46, 214, 362, 433–435, 476, 478, 508, 559, 682
Lipszyc Adam 540, 682
Lisek Joanna zob. Degler (Lisek) Joanna
Liszka Katarzyna 178, 229, 595
Livnat Aviv 182
Łagodzińska-Pietras Anna 230, 430
Łętocha Barbara 680
Łętocha Rafał 436, 451, 515, 680
Łokszyn Aleksander 581
Łysiak Anna 487, 543, 601
Magowska Anita 120
Majchrzak Bartłomiej 571
Majdanik Piotr 287, 385, 437, 520
Makowski Krzysztof 121
Malgin Andriej 680
Marciak Michał 47
Marcinkowski Roman 62, 102, 288, 345, 349, 356
Markowski Artur 84, 122, 123, 314, 340, 363, 475, 580, 596, 597, 680, 681
Maruszewska Ludmiła 569
Maślak-Maciejewska Alicja 124, 125, 563
Mazur Jerzy 88, 680
Meir Natan M. 183
Melchior Małgorzata 167, 680
Melhorn Ludwig 401
Mendocha Karolina 486, 497
Mičaninová Mária 257
Michałowska-Mycielska Anna 103, 495, 541, 577, 680
Migoń Krzysztof 551
Miształ Maria 168
Modras Ronald 308
Molisak Alina 258
Moładowska Kadia 326
Mroczek Ewa 465
Mrozek Andrzej 14, 42, 48, 386–390, 438, 489, 498, 514, 519, 681, 682
Muchowski Piotr 15
Münnich Maciej 391
Muszyńska Jadwiga 104, 527
Nalewajko-Kulikow Joanna 326, 512, 680, 681
Nazaruk Piotr 555
Niedhammer Martina 16
Niedośpiał Przemysław 511
Niesiołowski-Spanò Łukasz 309, 391, 681
Nowak Marek 682

- Nowakowski Mikołaj 677
Nowogórski Przemysław 17, 184,
185, 315, 392, 415, 561, 680, 682
Nyk Piotr 343
Obirek Stanisław 682
Obremski Krzysztof 216
Ochmann Jerzy 208, 680, 681
Olbrycht Marek Jan 439
Oleszak Agnieszka 681
Oniszczyk Aleksandra 126, 537
Oszytko Janusz 127, 591, 680
Parush Iris 259
Patek Artur 325, 328, 341, 342, 590,
681
Pawęcznyk-Dura Kamila 128
Peleg Yaron 260
Perani Mauro 682
Piątek Anna 261, 588
Piątkowska Renata 186, 187, 454,
462
Piątkowski Sebastian 417, 680, 681
Piekarski Ireneusz 312
Piekarski Przemysław 393, 394
Piel Marek 215–219, 310, 440–442,
485, 681
Pielka Mateusz 152
Pietkiewicz Rajmund 53, 105, 220,
463
Pilarczyk Krzysztof 14, 35, 74, 106,
107, 171, 209, 231–234, 289–292,
313, 365, 395–400, 418, 419, 443,
457, 473, 531, 532, 536, 550, 554,
560, 593, 594, 603, 621, 626–628,
635, 637, 638, 644–647, 650, 653,
655, 664, 665, 678, 680–682
Pinsker Shachar 262
Pisulińska Joanna 682
Piwowarczyk Przemysław 49, 50,
488, 491, 667
Prokop-Janiec Eugenia 263, 264,
680, 681
Propola Krystian 69, 75
Proszek Jacek 85, 86, 366, 682
Pukszo Andrzej 681
Rączy Elżbieta 70
Rejak Sebastian 18
Riveline Ephraim 681
Rogoś Agata 265
Rogowski Radosław 682
Romanik Weronika 235
Ronen Shoshana 266
Rosik Mariusz 466
Roskies David G. 267
Rosman Moshe 19
Rosner Anna 68
Rozenfeld Anna 172, 529
Różański Przemysław 153
Rudnicki Szymon 682
Rusiniak Martyna 681
Ruta Magdalena 176, 268, 269, 401,
681
Rybińska Agata 129, 490
Rykała Andrzej 173
Sabaleuskaya Volha 680
Sagiv Gadi 604
Schneerson Menachem Mendel 352
Schreiner Stefan 63, 108
Seroussi Edwin 202
Sewruk Piotr 154
Shtakser Inna 64, 600
Sikora Tomasz 293–296, 346, 402,
420, 470, 518, 573, 680
Silber Marcos 130, 178, 682
Sitarz Magdalena 680
Skorek Artur 76, 297, 298, 548

- Skupińska-Løvset Ilona 188
Skwarek Daniel K. 585
Solakiewicz Zuzanna 403
Špirt Andrej (Шпирт Андрей) 109
Spyra Janusz 65, 131–133, 496, 681
Stach Stephan 682
Stampfer Shaul 670–672
Starzyński Marcin 481
Stebnicka Krystyna 466
Steckiewicz Martyna 221
Stepnowski Adam 270, 271
Stępniewska-Holzer Barbara 66, 134
Stoczewska Barbara 135
Stolarska-Fronia Małgorzata 367, 468
Stypuła Łukasz 348
Styrna Natasza 189
Sysyn Frank 494
Szamocki Grzegorz 682
Szarota Tomasz 71
Szczerbiński Waldemar 299, 681
Szkolūt Paweł 190
Szkółka Maciej 337, 344
Sztóp-Rutkowska Katarzyna 155
Szulc Michał 136
Szwabowicz Magda Sara 236, 272
Szwarcman-Czarnota Bella 326
Szylar Anna 137
Szymaniak Karolina 681
Szymańska-Kuta Daria 681
Szyndler Artur 110, 156, 404, 467, 680
Śliż Małgorzata 138, 562, 680
Świeżyński Adam 210, 444
Tacik Przemysław 273
Taczyńska Katarzyna 20, 34, 458
Tarnowska Magdalena 191
Teller Adam 21
Thomas Ireneusz 111
Tohar Vered 274
Tokarska-Bakir Joanna 620
Tollet Daniel 311
Tomal Maciej 51, 682
Tomaszewski Jerzy 157, 174, 368, 501, 507, 510, 545, 576, 613, 681
Tomczak Sandra 158
Törnquist-Plewa Barbara 572
Trębacka Katarzyna 275
Trojański Piotr 159, 445, 680
Trząsańska Anna 124
Trzciński Andrzej 192–194, 197–199, 455, 499, 681
Tuszewicki Marek 87, 276
Twardowska Aleksandra 36, 237
Tworek Wojciech 352, 517
Ury Scott 67, 139
Vaisbrot Bernard 681
Valdman Alex 574
Vassioutinskaia Dasza 680
Vater Roman 37
Vaturi Anat 112
Verbickienė Jurgita 680
Vidaković-Petrov Krinka 77
Vovchko Maria 124
Wagner Hanoch Daniel 22, 681
Walicki Jacek 681
Warzecha Julian 300
Wasik Lidia 522
Wasilewska Diana 195
Weeks Theodore R. 446
Weksler-Waszkineł Romuald Jakub 405
Węgrzyn Ewa 175, 502, 523
Węgrzyn Kinga 160

- Wierzbieniec Waław 140, 161, 558,
579, 611, 663, 680
Więclawska Katarzyna 680
Wijaczka Jacek 609
Wilczyńska Bogna 162
Wiślicz Tomasz 500
Włodek Roman 203
Wodziński Marcin 23–25, 193, 194,
321, 338, 406, 407, 421, 575, 578,
589, 605, 616, 680–682
Woleński Jan 211
Woronzak Jan Paweł 680
Woźniak Jerzy 505
Wójcicki Maciej 318
Wójcik Dagmara 359
Wójcik Mirosław 408
Wróbel Mirosław S. 682
Wróbel Piotr J. 163, 447, 448
Wyrozumska Bożena 89
Wyrozumski Jerzy 26, 89
Zackiewicz Grzegorz 681
Zamoiski Andrei 27, 360, 681
Zarubin Przemysław 125, 477
Zawanowska Marzena 681, 682
Ziątkowski Leszek 568, 587
Zieliński Konrad 141–145, 461, 617,
681
Ziębińska-Witek Anna 28, 449, 565
Zlatkes Gwido 322, 323, 357, 681
Żebrowski Rafał 615, 680
Żółkiewska Agnieszka 169
Żukowski Tomasz 204
Żurek Sławomir Jacek 409–411,
538, 619

Stefan Gąsiorowski
Uniwersytet Jagielloński
Polska Akademia Nauk
st.gasiorowski@uj.edu.pl